Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 24 январь шанба

Сотувда эркин нархда.
№ 18 (1799)

ҚОНУН – ЖАМИЯТ ҲАЁТИНИНГ АСОСИ

Ўзбекистон Прокуратураси ҳайъатининг Тошкентда бўлиб ўтган кенгайтирилган мажлисида ўтган йилда прокуратура органларининг қонунийликни таъминлашга доир ишлари якунлари ва бу йилги вазифалари муҳокама қилинди.

Мажлисни республика Бош прокурори Б. Мустафоев бошқарди.

Ўзбекистон Бош прокурорининг ўринбосари Б. Бекмирзаев маъруза қилди.

Прокуратура органлари ўтган йили жамиятимиз ҳаётида қонун устуворлигини таъминлаш юзасидан муайян ишларни амалга оширгани қайд этилди. Бироқ, таҳлиллар бир қанча вилоятларда, айниқса, Фарғона водийсидаги вилоятларда айрим прокуратуралар фаолиятида камчиликларга йўл қўйилганини кўрсатди.

Мажлисда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиш, 1998 йилда республикамиздаги барча прокуратура органлари ишини яхшилаш тадбирлари белгиланди. Юқори малакали прокурор ходимларни тайёрлашни кучайтириш зарурлиги алоҳида таъкидланди.

Муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

ЗАМОНАВИЙ КАДРЛАР ТАЙЁРЛАШ — ИСЛОҲОТЛАР МУВАФФАҚИЯТИНИНГ АСОСИ

23 январь куни Тошкентда Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Уни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов бошқарди.

Маълумки, Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясида Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур ҳамда Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни қабул қилинган эди. Шундан буён орадан олти ойдан ортиқ вақт ўтди. Бу давр мобайнида Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссияси қандай тадбирларни амалга оширди, ушбу дастурнинг моҳияти барча жабҳа вакиллари томонидан тўлиқ англаб етилдими? Бу борада қандай камчилик ва хатоларга йўл қўйилди, қандай қийинчиликларга дуч келинди?

Мамлакатимиз раҳбари ана шу саволларни ўртага ташлади. Ислом Каримов бугунги кунда миллий дастур доирасида муайян амалий ишларни бажариш, аниқ лойиҳа ва режаларни ишлаб чиқиш талаб этилаётганини таъкидлади. Бинобарин, мазкур дастур халқимиз томонидан маъқулланди. У келажагимиз, тараққиётимиз учун хизмат қилади.

Биз ҳаётимизнинг турли жабҳаларида, халқ хўжалигининг барча соҳаларида туб ислоҳотларни амалга ошириб, янгиланиш сари борар эканмиз, ушбу ислоҳотларнинг турмуш тарзимизни ижобий томонга ўзгартириши, маънавий юксалишимизга кўмак бериши ҳамда миллий ғурур ва ифтихоримизни кучайтириши кўп жиҳатдан ҳар томонлама етук кадрларга боғлиқ эканини унутмаслигимиз лозим. Республикамизнинг иқтисодий, сиёсий ва маънавий жиҳатдан равнақ топишида, бу соҳалардаги муаммоларни ҳал қилишимизда ҳам миллий кадрлар бош омиллардан бири бўлади, албатта, деди Президент.

Ислом Каримов Миллий дастур истиқболдаги режаларни амалга ошириш, кўзланган мақсадларга эришишдаги асосий мезон эканини алоҳида таъкидлади. Бироқ, дастурни амалга ошириш осон кечмайди. Чунки у, аввало, узоқ йилларга мўлжалланган ва бутун республика миқёсида ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртлари, мактабларни ислоҳ қилиш, уларда таълим берадиган мутахассисларни қайта тайёрлаш, янги ўқув режаси, дастурларни ишлаб чиқиш каби кўплаб муҳим ишларни ўз ичига олади. Шу боис, мамлакатимиз раҳбари асосий эътиборни энг нозик ва энг қийин ҳисобланган ҳунар-техника ва ўрта махсус таълим тизимига қаратди. Мактаблар ва олий ўқув юртларида ислоҳотларни амалга ошириш ҳам осон эмас, албатта. Бу ўқув даргоҳларида ҳам ўқитувчиларнинг илмий ва маънавий савиясини ошириш, ёш авлодни юксак малакали, маънан етук мутахассис, Ватанга содиқ фарзанд қилиб тарбиялашда уларга кўмак бериш ва рағбатлантириш сингари долзарб масалалар ўз ечимини кутмоқда. Миллий дастурни амалга оширишда айнан ўрта махсус ва ҳунар-техника ўқув юртларига урғу берилишининг бош сабаби шундаки, яқиндагина мактабни битирган, ҳаёт аччиқ-чучуги у ёқда турсин, бирор касб-ҳунарни эгалламаган, турмушнинг ҳақиқий қувонч ва ташвишлари ҳақида етарли тасаввурга эга бўлмаган, дунёқараши шаклланиб улгурмаган йигит-қизларимиз ҳаётда ўз ўрнини топишга қийналиб қолаётир. Бундан ташвишга тушмай илож йўқ. Битирувчи ёшларни боқимандаликка ўрганиб қолишдан, дангаса бўлиб, қонида жўшқинлик совишидан асраш керак. Энг ачинарлиси, ана шундай ёшлар орасида жуда кўп ҳақиқий иқтидор эгалари ўз қобилиятини намоён эта олмай, ҳаёт гирдобига сингиб кетиши мумкин.

Мамлакатимиз раҳбари шуларни ҳисобга олган ҳолда, ўрта махсус ва ҳунар-техника таълими тизимидаги ислоҳотларни амалга оширишда қуйидаги уч омилга алоҳида эътибор қаратилиши зарурлигини таъкидлади.

Биринчидан, ўрта махсус ўқув юрти ва ҳунар-техника билим юртларини асосида академик лицей ва коллежлар ташкил этишда уларнинг моддий базасини замонавий талаб ва андозаларга мос ҳолда таъминлаш. Яъни, ўқув дастурининг қайси тармоқ бўйича йўналтирилганига қараб, уларни зарур техника билан жиҳозлаш.

Иккинчи масала — янги ўқув муассасаларида ёшларга билим берадиган ўқитувчиларни замон талаблари асосида янгидан ўқитиш, савиясини оширишдан иборат.

Президентимиз эътибор қаратилиши лозим, деб ҳисоблаган **учинчи масала** билим масканларида ўқув дастурларини янгилашдир. Чунки ҳозир ўрта махсус билим юрти ва ҳунар-техника ўқув юртларида мавжуд дастурлар замон талабига тўла жавоб бермайди. Уларнинг ҳеч бири муайян соҳани ўрганишга, амалиётда қўллашга қаратилмай, назарий билимларгагина асосланган. Ўзбекистон ёшлари эса, модомики ислоҳотларнинг самараси муайян даражада уларнинг қандай инсон бўлиб етишишига боғлиқ экан, миллий маънавият, қадриятлар, отабоболаримиз меросига ҳурмат уйғотадиган, миллий ғурур ва ифтихоримизни юксалтирадиган, етук мутахассис бўлиб етишишини таъминлайдиган дастурлар асосида таҳсил олиши, тарбия кўриши лозим.

Давлатимиз раҳбари Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссиясининг олти ойдан ортиқ вақт давомида бажарган ишлари хусусида тўхталди. Комиссия ўтган давр мобайнида академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ташкил этиш режаларини тузган, уларга босқичма-босқич тартибда 9-синф битирувчиларини тобора кўпроқ жалб қилиш, шу тариқа мактабларда 11-синфгача ўқитиш тизимини қисқартиш ва 2005 йилга бориб тамомила тўхтатиш борасида зарур чора-тадбирлар лойиҳаларини ишлаб чиққан. Аммо комиссия юқорида таъкидланган масалаларни назардан четда қолдирган. Лицей ва коллежларнинг шакли, уларнинг жойлашуви, мавқеи ва уларга тааллуқли барча меёрларни ўзида жам қилган қарор тайёрланмаган. Шу боис, Президентимиз комиссия аъзоларини қаттиқ танқид қилди. Таълим-тарбия билан боғлиқ кутиб турмайдиган долзарб масалаларнинг ечимини топишда оқсоқликка йўл қўймаслик лозимлигини таъкидлади. Раҳбар ходимлар фақатгина ҳисобот беришга ўрганиб қолганини, аслида улар бунинг учун эмас, давлат равнақи, миллий юксалиш, халқ фаровонлиги йўлида сидқидилдан хизмат қилиши керак, деб таъкидлади.

Ислом Каримов янги лицей ва коллежлар ҳақида сўзлар экан, уларнинг деярли барчасини қайта таъмирлаш, энг замонавий техника ва бошқа зарур жиҳозлар билан таъминлаш зарурлигини таъкидлади. Эски тузум даврида турли биноларни мактаб, ўқув юртлари, бола боғчаларига "мослаштириш" ҳоллари бугунги кунда такрорланмаслиги лозимлигини қайд этди.

Дарҳақиқат, Президентимиз таъкидлаганидек, кўпгина ўқув муассасалари, айниқса, қишлоқ жойлардаги мактаб ва билим юртларининг бинолари умуман талабга жавоб бермайди. Уларнинг кўпчилигида таҳсил олиш, бирор ҳунар сирларини мукаммал ўрганиб, ўз касбининг ҳақиқий эгаси бўлиш амри маҳол.

Президент Ислом Каримов 9-синф битирувчилари сонини аниқлаш, шунга биноан, академик лицей ва касб-ҳунар коллежлари ташкил этиш режасини тузиш лозим, деди. Академик лицей ва ҳунар-техника коллежининг миқдори, шакли, таркиби, моддий базаси, жиҳозланиши қандай бўлишини тадқиқ этиш, ихтисос йўналишига қараб, турли техника, ишлаб чиқариш цехлари билан таъминлаш, бунинг молиявий таъминотини ўрганиш биринчи галдаги вазифалардандир. Бу масалалар ечимига фақатгина давлат бюджетидан маблағ ажратмай, йирик корхоналарни ҳам жалб қилиш керак. Шунингдек, педагогик кадрларни қайта тайёрлаш, ўқув дастурларини такомиллаштириш, Давлат тест маркази қошида аттестация комиссияси тузиш, ўқишга қабул қилиш вақтида психологик тестларни қўллашни ташкил этиш ҳам долзарб вазифалардандир, деб таъкидлади йўлбошчимиз.

Ислом Каримов Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур фақатгина Ўзбекистонга хос бўлиб, хориж тажрибасидан фойдаланилмаган ҳолда ишлаб чиқилганини айтиб, унинг миллий модель эканини таъкидлади. Шунингдек, таълим ислоҳотсиз бўлмаслигини, ҳар қандай янгилик, аввало, таълим соҳасида акс этишини алоҳида қайд этди. Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги қошида академик лицей ва ҳунар-техника коллежлари билан шуғулланувчи махсус марказ ташкил қилиш таклиф этилди.

Мажлисда Бош вазир ўринбосари, Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга ошириш республика комиссияси раисининг ўринбосари А.Азизхўжаев ўтган давр мобайнида комиссия амалга оширган ишлар ҳақида ҳисобот берди.

Халқ таълими вазири Ж. Йўлдошев, Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг биринчи ўринбосари Р. Холмуродов, Давлат тест маркази директори М. Муҳиддинов, республика "Истеъдод" маркази директори Б. Қодиров, Урганч қурилиш коллежи директори И. Бойжонов, Тошкент давлат университети лицей-интернат директори К. Абдуллаев, Гулистон давлат университети Янгиер лицейи директори С. Саматов мажлисда сўзга чиқиб, муҳокама этилаётган масала юзасидан ўз фикрмулоҳазаларини билдирдилар.

Мажлисда Бош вазир Ў. Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Т. Рисқиев, Бош вазир ўринбосари Б. Ҳамидов, Вазирлар Маҳкамаси ахборот-таҳлил бошқармасининг бошлиғи Г. Саидова ва бошқа расмий кишилар иштирок этди.

(ЎзА)

СУРАТЛАРДА: мажлис пайти.

Р. ЖУМАНИЁЗОВ
олган суратлар.

СОАТ МИЛЛАРИ АЙЛАНАДИ — ЖУМА ХАБАРЛАРИ

САВОБ

ҲЕЧДАН КЎРА... КЕЧ!

Навоий вилоят ҳокимининг музейларга ёрдам кўрсатишни кучайтириш ҳақидаги қароридан сўнг жойларда бу соҳадаги ишларга жон кирди. Вилоят музейи учун алоҳида бино ажратилди.Ҳадемай бу ерда таъмирлаш ишлари бошланади.

Шу мақсадлар учун маҳаллий бюджетдан 5 миллион сўм ажратилди. Бу маблағ нафақат музейлар учун, балки қадим меъморий ёдгорликларни таъмирлаш, музей ходимларининг маошини ошириш мақсадларида ҳам ишлатилади.

Аслида бу қарор мамлакатимиз Президентининг айнан шу мавзудаги Фармонидан кейин қабул қилинди. Хайрли ишнинг кечи йўқ, деб шуни айтсалар керак-да!

ТАДБИРКОРЛИК

АҚЛ ОСМОННИ ЁРАР

Бозор одамларни ҳар кўйга солаяпти, деган гапга ишонманг. Аксинча, бозор одамларни тадбиркор қилаяпти, топган ҳар бир сўмини тежаб-тергаб ишлатишга ўргатаяпти. Самарқанддаги профессор Ховренко номли очиқ турдаги ҳиссадорлик жамияти ишбилармонлари яқинда ўзларининг мини-заводини қуриб олишди. Бу мини-завод халқ хўжалиги учун спирт ишлаб чиқаради.

Дастлаб уни қуришга 150 миллион сўм сарфланиши режаланганди. Аммо тадбиркорлар йўлини топишди. Кислота цехининг ташландиқ биносини яхшилаб таъмирладилар, эски ускуналар «ёшартирилди». Натижада 20 миллион сўм харжланиб, завод ишга тушди.

Айни пайтнинг ўзида заводда минг декалитрдан зиёд маҳсулот тайёрланди. Ақл осмонни ёрар, дегани шу бўлса керак-да!

ХУШ ХАБАР

БИРОВ УЧУН БИРОВ ТУШ КЎРМАС

Гулистон тумани ўқувчилари фанлар бўйича вилоятда ўтказилган олимпиадада биринчи ўринни эгалладилар. Бу тумандан ҳар йили республика олимпиадасига 2 ёки 3 нафар ўқувчи қатнашарди. Бу йил уларнинг сони 5 тага етди.

Ахборотни шу ерда тугатсак ҳам бўларди, аммо туман халқ таълими бўлими услубиятхонаси мудири Тоҳир Мамаражабовнинг бир гапини айтмасак инсофдан бўлмас.

— Нега ҳар доим биринчисизлар, — деб савол беради кўпчилик, — биз энди нима қилайлик? Менинг жавобим оддий: биров учун биров туш кўриб бермайди!

КРИМИНАЛ

БАҲОНАЛАР ЎТМАДИ

Қирғизистоннинг Жалолобод вилояти фуқаролари Майрамхон Жўраева, Мавлудахон Абдураҳмонова ва хонободлик Тожиддин Ўрмонов 130 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини микроавтобусда чегарадан олиб ўтаётганда андижонлик божхоначилар уларни тўхтатишди. Ноқонуний олиб кетилаётган бу маҳсулотлар эгалари табиийки, турли баҳоналар тўқий бошладилар. Лекин улар бир нарсани тан олишди:

— Нима қилайлик, Жалолободда озиқ-овқат маҳсулотлари жуда тақчил. Озроқ чойчақа ишлаб олмоқчи эдик.

Ўш фуқароси Маманиёз Ўлмасов ўзи бошқараётган «КамАЗ» русумли автомашинасида 3 тонна кимёвий ўғит, 3 тонна кунжарани Қирғизистонга олиб ўтаётганда қўлга тушган. Хўш, энди айтингчи, Жалолободда нима тақчил: озиқ-овқатми, кунжарами ёки ўғит?

Телефонларимиз: 133-15-22, 133-52-55, 133-07-48, 136-37-85

«Соат миллари»ни ЖЎШҚИН кузатди.

УШБУ СОНДА

2-бет
КЎҲНА ВА НАВҚИРОН ЮРТ

ҲОТАМТОЙ РАИСЛАР, СОХТА МАЪЛУМОТ ВА...

3-бет
ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

4-бет
АДОЛАТГА ТАШНА ДИЛЛАР

«Халқ сўзи» муштарийлари ёдида бўлса, 1991 йилнинг баҳор кезлари «Паттачининг ўғли - фазогирлар сафида» деган сарлавҳа остида космонавтлар отрядига қабул қилинган Солижон Шарипов ҳақида лавҳа берилганди.

ФЛОРИДАДАН УЧГАН СОЛИЖОН

Н Ь Ю — Й О Р К. Американинг "Индевор" космик кемаси Флоридадаги "Мисе канаверал" космодромидан осмонга муваффақиятли кўтарилди. Етти кишилик экипаж аъзоларидан иборат бўлган ушбу ҳаво кемаси фазовий сафар давомида Россиянинг "Мир" космик кемаси билан қўшилади ва космик станция экипажининг аъзоси — американлик Дэвид Вулфни Эндрю Томас билан алмаштиради.

Ушбу кема экипажи аъзолари орасида Қирғизистонда туғилган ўзбек миллатига мансуб Солижон Шарипов ҳам бор.

Фазовий кема ҳаракати 31 январь куни ниҳоясига етказилади.

(ЎзА)

Шу сатрлар битилганига ҳам етти йил бўляпти. Фазогирлар сафида салкам тўққиз йилдан бери юлдузли онларини кутиб ётган Солижон Шариповга коинотга йўл олиш шарафи шўролар салтанати даврида эмас, олис Американинг Флорида штатидаги дунёга машҳур космодромдан насиб этди.

Биз космонавт деб ўрганиб қолган атамани американликлар астронавт дейишади. Солижон фазогирлар яшайдиган шаҳарда космонавтлик сирасрорларидан кунт билан сабоқ олган, фазога йўл олишнинг муҳим шартларини эринмасдан пишиқтирган, техник фанларни, электрон ҳисоблаш машиналари, космик кемалар қурилишини ўзлаштирган бўлса, америкалик астронавтлар ватани Хьюстон шаҳридаги фазога йўл олиш марказида эса кўп бора учишга мўлжалланган космик кемаларнинг мураккаб жараёнларини пухта ўрганди. Ҳар икки марказда ҳам учиш олди синовлари ва давлат имтиҳонларини муваффақиятли топшириб, америкалик олти астронавт сафига еттинчи синовчи-учувчи бўлиб қўшилди.

Солижон Бобур Мирзо номи билан аталадиган маҳаллада туғилиб вояга етган. Унинг космосга учиши муносабати билан бундан етти йил аввал Ўзганга қилган сафар хотираларини қуввайи ҳофизамда қайтадан тикладим.

Солижоннинг отаси Шокиржон аканинг бутун умри Ўзганнинг машҳур бозорида ўтган, десак муболаға бўлмас. Ўзганнинг дунёга машҳур гуручи довруғини эллар аро овоза қилганлардан бири ҳам Шокиржон ака бўлганлигини ўзганликлар фахр-ифтихор билан айтиб юришади. У кишини шаҳардаги етти ёшдан-етмиш ёшгача яхши билади. Ҳозирга келиб Шокиржон ота кексалик гаштини сураётган бўлса ҳам ҳар куни бир бозор айланмаса, бу ердаги тартиб-интизомни кузатиб, нархнаво ҳақида гурунглашмаса кўнгли жойига тушмайди. Тўнғич ўғиллари, Солижоннинг акалари Қодиржон, Қобилжон, Содиқжонлар ҳам ота изидан бориб, тижоратнинг пайидан тутишган. Қизлари Матлубахон ва Зулфияхонлар эса марҳум оналарининг ўгитлари асосида врач бўлиб етишишди.

Солижон — Шариповлар хонадонидаги фарзандларнинг тўртинчиси. Лекин у бошқа болалар орасида ҳаракатчанлиги, бирор ишни мақсад қилиб қўйдими, амалга оширмагунча тиним билмаслиги билан ажралиб турарди. Ўзи ва иши ҳақида гапиришни унча хуш кўрмас, ёшлигида ака-опаларини, ўқувчилик йилларида эса муаллимларни кутилмаган саволлар билан кўмиб ташларди.

Солижон мактабда ўқиб юрган кезларида «Келажакда ким бўлмоқчисан?» мавзуида ёзилган циншода қатъий қилиб, «Ҳарбий учувчи бўламан» деб қоғоз қоралаганди. Ўшанда кўпчилик бу ўсмирликнинг ўткинчи ҳою-ҳаваслари бўлса керак, деб унча эътибор беришмаганди. Лекин зийрак ва тийран ўқувчининг қатъий қарори синф раҳбари Клара Маткаримова қалбида ёрқин умидлар уйғотган экан. У ҳозиргача шахсий архивида Солижоннинг учувчилик орзулари баён этилган иншони сақлаб юради.

Солижон ўрта мактаб-

(Давоми 2-бетда).

ФЛОРИДАДАН УЧГАН СОЛИЖОН

(Давоми. Боши 1-бетда).

ни битириб, Оренбург шаҳридаги ҳарбий учувчилар тайёрлайдиган билим юртига йўл олди. Лекин у ерда бомбардимончи самолётларнинг учувчиларини тайёрлашар экан. Товушдан тез учадиган самолётлар учувчиси бўлишни орзу қилган Солижон Ўзганга қайтиб келди. Шокиржон ака ўғлининг иқтисодчи бўлишини хоҳларди. Ахир, ўғил ота изидан борса ёмонми? Бозор эса ҳисоб-китобни, чўт қоқишни уддалайдиган кишиларни хуш кўради. Шунинг учун ҳам Шокиржон ака Солижонни олиб, Андижондаги молия билим юртига йўл олди. Билим юртини тугаллаш арафасида Солижонда учувчиликка бўлган умид яна қайтадан жўш урди. Шу боис Харьков шаҳридаги авиация олий билим юртига йўл олди. Лекин омади юришмади. Қишлоққа қайтса отасининг олдида мулзам бўлади. Ёшлик ғурури устун келди шекилли, ариза бериб ҳарбий хизматга жўнаб кетди. У ҳарбий комиссариатда иложи бўлса ҳарбий-ҳаво кучларида йигитлик бурчини ўтамоқчи эканлигини дадил айтди.

Ҳарбий-ҳаво қисмларидаги хизмат учувчиликка ҳавасманд йигитнинг болалик орзуларини янада кучайтирар, зувиллаб ҳавога йўл олаётган самолётларга узоқ вақт тикилиб қоларди. Хизмат бурчини тугаллаш арафасида ҳарбий билим юртига ўқишга кириш истагидагилар учун танлов ўтказилди. Солижон йигирмадан ортиқ даъвогарлар орасида ғолиб чиқиб, авиация олий ҳарбий билим юртининг талабалари сафидан ўрин олди.

Билим юртини аъло баҳоларга тугатиб, Ўрта Осиёдаги ҳарбий қисмлардан бирида хизмат қила бошлади. Қисқа муддат ичида 600 соатдан ортиқ парвоз қилиб, учувчи-штурман талабини бажарди. Шу билан бирга, учувчи-инструктор лавозимида ёшларга касб сирларини ўргатди. Тез орада малакали мутахассис сифатида устозлар, мутахассисларнинг эътиборига тушди.

Солижонга ёшликдаги орзуси – фазогирлар сафида бўлиш истаги сирасира тинчлик бермасди. Тинимсиз шу тўғрида ўйларди. Шўролар ҳарбий устави қоидалари бўйича космонавтлар сафида бўлишга ҳарбий қисм раҳбарияти тавсия берарди. Солижон бу устав қоидаларини четлаб ўтиб, тўғридан-тўғри космонавтлар тайёрлаш маркази бошлиғи номига ўзини бу борада синаб кўрмоқчи эканлигини билдириб, рапорт ёзди. Ҳарбий тартибни четлаб мурожаат қилган бу қатъиятли йигит барча синовлардан муваффақиятли ўтиб, 1990 йилнинг август ойида космонавтлар отрядига қабул қилинди...

Ён дафтаримдаги Солижоннинг марҳум оналари Турғунжон опа билан бўлиб ўтган суҳбатимиз қайд этилган сатрларга қайта-қайта кўз югуртираман:

– Солижон 1964 йилнинг қовун пишиғида туғилган, – деб ҳикоя қилган эди ўшанда Турғунжон опа. – Ўша кунлари космосга космонавтлар учганлиги ҳақида хабар тарқалиб қолди. Мен шунда тўртинчи фарзандим қани энди космонавт бўлса, деб дилимга тугиб қўйган эдим. Яратганга шукрлар бўлсинким, фарзандларимнинг бири фазогирлар сафидан ўрин олди.

Афсуски, Турғунжон опага ҳаётининг юлдузли онларини кўриш, ўғлининг космосга учганлиги ҳақидаги хабарни эшитиш насиб қилмади.

Солижонда туғилган юртга, қадрдон хонадонига, болаликдаги дўсту-ёрларига меҳр ҳисси доимо барқ уриб туради. Ҳарбий билим юртида таълим олаётган, ўғли Жаҳонгир олти ёшга қадам қўйди. Насибахон эрининг машаққатли ва лекин шарафли касбининг барча мураккаблигу инжиқликларига, қийинчиликларига бардош бериб келяпти. Солижон космосга учишга тайёргарлик кўраётган сўнгги ойларда эса у билан бирга Хьюстон шаҳрида бирга яшаб турди.

Фазога йўл олган биринчи ўзбек ўғлони ўзи билан бирга мўътабар хонадоннинг фотосуратлари, қадимий Ўзганнинг бир сиқим тупроғини олиб чиқиб кетди. Солижон Қирғизистон фуқароси, айни пайтда ўзбек фарзандидир. У космосга Ўзбекистон ва Қирғизистон давлатлари рамзлари туширилган белгиларни ҳам олиб кетган.

Солижон ҳар йили халқларимиз байрами — Наврўзи ажамни ота-оналари, ёру-биродарлари ҳузурида кутиб олиш ва нишонлашга одатланган. Ажаб эмас, бу гал қутлуғ ва нуфузли байрамни туркистонликларга биринчи ўзбек фазогири билан бирга нишонлаш насиб этса.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

Имкон излаганга имкондир дунё, деб шоир бежиз айтмаган. Тўрақўрғонликлар ана шундай дунё-дунё имконлар топмоқда. Тумандаги трактор таъмирлаш «ОҲАНҒОР – ТТТ» ҳиссадорлик жамияти ҳозирги кунда 15 турдаги ҳалқ истеъмоли моллари ишлаб чиқармоқда. Шунингдек, корхона қишлоқ хўжалиги машиналари учун эҳтиёт қисмлар тайёрлашни ҳам яхшигина ўзлаштириб олди. Бу ерда «МТЗ–80» тракторларини таъмирлаш ва унинг эҳтиёт қисмларини қайта тиклаш, ҳайдов тракторларига судратма омочни созлаш ишлари ҳам йўлга қўйилди.

Корхонада жорий қилинган яна бир янгилик шуки, айни кунда бу ерда 40 см кенгликда плёнка остига уялаб чигит экадиган «Ўзбекистон» номли пневматик универсал сеялкалар ҳам тайёрланмоқда.

СУРАТЛАРДА: илғор созловчи Сергей Бойбеков; жўнатишга тайёрлаб қўйилган сеялкалар.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган суратлар.

ҚИШЛОҚҚА ҲАР ТОМОНЛАМА БИЛИМЛИ ШИФОКОРЛАР КЕРАК

Врачлар малакасини ошириш институти илмий кенгашининг кенгайтирилган мажлиси бўлди. Мажлисда Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳамда унинг вилоятлардаги бошқармаларининг, тиббиёт институтларининг вакиллари, шунингдек, қишлоқ даволаш пунктларининг ходимлари иштирок этди.

Мажлисда сўзга чиққан институт ректори, профессор Д. Собиров Вазирлар Маҳкамасининг "2000 йилгача бўлган даврда қишлоқ ижтимоий инфратузилмасини ривожлантириш дастури тўғрисида"ги қарорини бажариш мақсадида Соғлиқни сақлаш вазирлигининг ташаббуси ва Жаҳон банкининг мадади билан 1996-97 йилларда институтда турли ихтисосдаги 640 нафар мутахассис — педиатрлар, терапевтлар ва умумий соҳа врачлари тайёрланганини маълум қилди. Улар сифат жиҳатидан янги даволаш муассасаларида — қишлоқ даволаш пунктларида ишлайди. 2000 йилга қадар бундай шифохоналар ҳамма жойда қишлоқ даволаш амбулаториялари ва участка касалхоналарининг, шунингдек, фельдшер-акушерлик пунктларининг ўрнини эгаллайди.

Йиғилишда мавжуд муаммоларни ҳал қилиш, шифокорларни тайёрлаш жараёнини такомиллаштириш зарурлиги таъкидланди.

О. ЗАДУНАЙСКАЯ,
ЎзА мухбири.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

26 ЯНВАРЬ – ҲИНДИСТОН РЕСПУБЛИКА ДЕБ ЭЪЛОН ҚИЛИНГАН КУН

КЎҲНА ВА НАВҚИРОН ЮРТ

Мана ярим асрдирки, Деҳлидаги Қизил қалъа узра озод ва мустақил Ҳиндистоннинг байроғи ҳилпираб турибди. Ҳинд халқи мустақилликкача оғир ва мураккаб жараённи бошидан кечирди.

Дунёдаги энг қадимий мамлакатлардан бири ҳисобланган Ҳиндистон 200 йил давомида инглиз мустамлакаси ҳукмронлиги остида бўлди. Халқнинг озодликка бўлган интилиши, қатъий иродаси асримизнинг 40-йиллари адоғида рўёбга чиқди. Ҳиндистон мустақилликнинг дастлабки йиллариданоқ издан чиққан иқтисодиётни тиклаш, саноат асосларини яратиш, қишлоқ хўжалигини юксалтириш, мамлакат сиёсий мустақиллигини мустаҳкамлашга қаратилган муҳим ижтимоий-иқтисодий қайта қуришга киришди.

Ижтимоий муаммолар мамлакатни танг аҳволга солиб қўйган, аҳоли қуйи қатламининг моддий аҳволи жуда паст даражада эди. Шу боис ҳукумат бошлаган ўз ислоҳотларида шу жиҳатларни эътибордан четда қолдирмади. Айтиш мумкинки, республикада «Яшил инқилоб» тадбири катта муваффақият қозонди. Ана шу тадбир боис мамлакатда дон етиштириш кўпайди. Бугунга келиб Ҳиндистон 950 миллион нафар аҳолисини ғалла билан таъминлабгина қолмай, балки у дон ва дон маҳсулотларини экспорт ҳам қилмоқда.

Ҳозир мамлакат иқтисодий ривожланишининг иккинчи босқичи – иқтисодиётни эркинлаштириш ва бозор муносабатларини такомиллаштириш жараёнини ўтказмоқда. Шу сабаб Ҳиндистон ўзининг иқтисодий салоҳияти билан жаҳон ҳамжамиятида ўз ўрнини топиб бораётир. Жаҳондаги етук мутахассислар мамлакатнинг иқтисодий қуввати ўсиб бораётганини эътироф этмоқдалар.

Ҳиндистон ташқи сиёсатда ҳам тинчликсевар сиёсат юргизмоқда. У қўшилмаслик ҳаракати ташаббускорларидан биридир. Республика ички сиёсатда ҳам ўзига хос йўл танлаган. Гап шундаки, бу ўлкада турли дин ва мазҳабларга эътиқод қилувчи бир неча юз миллат ва элатлар истиқомат қилади. Шу боис «Миллий интеграция» сиёсати қўл келмоқда. Демократик тамойиллар, сўз эркинлиги, муаммоларнинг муроса, тинч йўл билан ҳал этилиши мамлакатда осуда ҳаёт гарови бўлмоқда.

Ўзбекистон – Ҳиндистон муносабатлари узоқ ўтмишга бориб тақалади. Асрлар давомида икки халқ Буюк ипак йўли бўйлаб маданий-маърифий, савдо-сотиқ ишларини олиб борганлар. Мовароуннаҳр заминида туғилган фозилу олимлар Ҳиндистон маданиятига салмоқли улуш қўшган. Биргина Бобурийлар сулоласини эсга олиш билан халқларимиз ўртасидаги дўстлик қай даражада тараққий этганини кўришимиз мумкин.

Ўзбекистоннинг мустақилликка эришуви эса халқларимиз ўртасидаги муносабатларнинг янгича руҳда ривожланишига омил бўлди. Айни вақтда бу дўст мамлакат билан ҳамкорлик уфқлари кенгайиб бормоқда. Бу муносабатларнинг юқори даражага кўтарилишида мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг Ҳиндистонга ва ҳинд раҳбариятининг юртимизга ташрифлари катта роль ўйнади. Олий даражадаги учрашувлар чоғида ҳар икки тараф учун манфаатли бўлган қатор ҳужжатларнинг имзоланиши давлатларимиз ўртасида иқтисодий, сиёсий ва маданий соҳалардаги алоқалар ўсишига ҳуқуқий асос яратди.

Бугунги кунда республикамизда 25 дан ортиқ ҳинд-ўзбек қўшма корхоналари самарали иш олиб бормоқда. Фармацевтика, қурилиш, тўқимачилик жабҳаларида ташкил этилган «Сурхон Аджанта фарма», «Гуфик Авиценна» сингари қўшма корхоналарнинг фаолияти, айниқса, эътиборга лойиқ.

Холмурод АБДУРАҲМОНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«ГРИНПИС»НИНГ ЭЪТИРОЗИ

Атроф-муҳит тозалиги учун курашаётган «Гринпис» ташкилоти тарафдорлари Буюк Британиянинг нефть қазиб олишга мўлжалланган янги "Шихален" нефтплатформасининг денгизга чиқишига тўсқинлик қилди. Экология ҳимоячилари кема турган жойни қайиқларда ўраб олиб, унинг сузишига йўл қўймаган.

"Шихален" "Бритиш петролеум" компаниясининг қарори билан Шотландия оролларидан нефть қазиб олиш учун Шимолий Атлантикага йўл олган эди.

"Гринпис" кўпдан буён Британия ҳукуматини сув остидан нефть қазиб олишда денгизнинг ифлосланишига йўл қўймасликка чақириб келмоқда.

ЧИНАКАМ ЙЎЛБАРС ЙИЛИ БЎЛСИН-ДА

Бутунжаҳон табиат жамғармаси (БТЖ) ташкилоти йўлбарсларни ҳимоя қилиш сафарбарлигини эълон қилди. Мазкур ташаббуснинг моҳияти йўлбарслар яшаётган жойларни муҳофаза қилиш, уларни ноқонуний овлашга йўл қўймасликдан иборатдир. Табиат ҳимоячилари бу борада махсус жамғарма ташкил этишни мўлжаллямоқда.

Ушбу ноёб йиртқични асраш учун турли чоралар кўрилаётган бўлса-да, уларнинг сони тобора камайиб бораётир. Кейинги юз йил давомида йўлбарслар 95 фоизгача камайган. Ҳозир сайёрамизда 5 мингдан 7,5 минггача йўлбарс қолган. Уларнинг ҳам аксарияти миллий қўриқхоналарда ҳаёт кечирмоқда.

ҲАЛОКАТ ЮЗ БЕРДИ

Испаниянинг Канар ороллари туркумига кирувчи Тенерифе оролида италиялик сайёҳлар келаётган автобус ҳалокатга учради. Натижада 45 киши жароҳатланган. 19 нафар сайёҳнинг ҳаёти ўта оғир, дейилади хабарда.

Маҳаллий ҳокимиятнинг журналистларга маълум қилишича, ҳайдовчи катта тезликда келаётган автобусни бошқара олмаган. Натижада автобус йўлдан чиқиб кетган.

КУНЧИҚАР МАМЛАКАТГА САФАР

Япония ташқи сиёсат маҳкамасидан маълум қилинишича, шу йилнинг 24 февралида Озарбойжон Президенти Ҳайдар Алиев "кунчиқар мамлакатга" расмий ташриф буюради. Ташриф давомида унинг Япония Бош вазири Рютаро Хасимото билан учрашуви кутилмоқда.

Япония ташқи ишлар вазири Кэйдзо Обути Вазирлар Маҳкамасининг мажлисида сўзга чиқиб, Бош вазир Рютаро Хасимото Кавказорти ва Марказий Осиё республикалари билан сиёсий-иқтисодий алоқаларни кучайтириш мақсадида янги "Евроосиё дипломатияси"ни режалаштирди, деди. Озарбойжон давлат раҳбарининг бўлажак ташрифи ҳам мазкур режа доирасига киради.

«ИНДЕПЕНДЕНС» ЙЎЛГА ЧИҚДИ

АҚШнинг "Индепенденс" авиабардори Йокосуке ҳарбий-денгиз базасини тарк этиб, Форс кўрфази томон йўл олди. Авиабардорни учта жанговар кема ҳамда сувости кемалари кузатиб келмоқда. Мазкур авиабардор Форс кўрфазида ўтган йилнинг февраль ойидан буён жанговар навбатчиликни ўтаётган "Нимиц" авиабардорининг ўрнини босиши лозим. Бу ҳақда АҚШ ҳарбий-денгиз флоти қўмондони маълум қилган.

(ЎзА)

СУРАТДА: ЧЕХИЯ. Прага шаҳридан лавҳа.

ЕТТИ ИҚЛИМ САДОСИ

НАЗОРАТ

ҲОТАМТОЙ РАИСЛАР, СОХТА МАЪЛУМОТ ВА...

Бировни алдасанг кечирар, лекин ерни алдасанг гуноҳга ботасан. Чунки ер ўзингни, авлодингни – элни боқади. Дунё аҳлини кифтига кўтаради. Ўша сабабдан инсон Ерга бошқача меҳр билан қарайди. Унинг гардларини кўзига суртади. Бир ҳовуч уруғдан хирмон яратганам шу мўъжизакор замин бўлади. Лекин баъзи ҳолларда буни англамайдиган, ернинг ҳақига хиёнат қиладиганлар, шум ниятлилар учраб қолаётганидан афсусланасан.

Қимда диёнат бор, ерни тўйғазади. Унинг ҳар қаричини муқаддас билади. Вақтида қарайди, вақтида озиқлантиради. Эвазига ундан ризқ-насиба олади. Муқаддас тупроқни алдамайди. Афсуски, бунга беписандлар, амал қилмаган ношудларам бор. «Ер тўғрисида»ги қонун ижроси юзасидан Мирзачўл туманида умумий назорат тартибида ўтказилган текширишда бу аниқланди.

Дунё кенг, аммо ҳамма томони ҳисоб-китобли. Ер бепоён бўлгани ҳолда қанча ҳажмдалиги аён. Ана шу оддий ақидани англаб етмаган «Тошкент» ширкатлар бирлашмасининг собиқ раиси Алиакбар Қорабоев ўндан тўққизни уради. 110 гектар ерга кузги ғалла экилган, дея сохта маълумот бериб юборади. Уруғли донни эса бошқа мақсадларга ишлатади. Натижада 95200 сўм моддий зарар келтиради.

Ер — қонун билан қўриқланадиган хазина. Унга нисбатан хўжасизлик қилиш, талон-тарожликка йўл қўйиш қонунга зид ҳаракатлардир. Шуни билгани ҳолда бирлашманинг 11-ширкат раиси Усен Умирбеқов кимларгадир ҳотамтойлик қилади. Ўтган йилнинг апрель ойида чигит экилиши режаланштирилган 2 гектар 90 сотих ерни меъёридан ортиқча томорқага бериб юборади. Унинг «издоши» Серик Аделбаев ҳам «қўли очиқлар»дан экан. У ҳам ўзи раис бўлган 5-ширкатнинг 6 гектар 10 сотих пахта майдонини талон-тарож этади. Мансаб ваколатини суиистеъмол қилгани эвазига бирлашмага 42852 сўм зиён етказади.

Худди шу ҳолга «Ўзбекистон» ширкатлар бирлашмасининг 3-а ширкат раиси Илаш Раимбердиев, 1-ширкат раиси Имомназар Қуттиев ҳам йўл қўйган.

Аниқланган қонунбузарликлар юзасидан А. Қорабоев, У. Умирбеков, С. Аделбаевлар Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 205-моддаси 2-қисми билан жиноий жавобгарликка тортилдилар. Тергов давомида ҳотамтойлар келтирилган 130000 сўмлик зарарни тўладилар. И. Раимбердиев, И. Қуттиевлардан эса суд орқали 46500 сўм ундирилди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Прокуратурасининг ўтган йил 27 октябрь кунги ҳайъат йиғилишидан келиб чиқадиган вазифалар асосида тадбир тузилганди. Натижага кўра, «Пахтазор» ширкатлар бирлашмасидаям «Ер тўғрисида»ги қонуннинг ижросини таҳлил қилишга тўғри келди. 1-ширкат раиси Қ. Абдураҳмонов, 3-ширкат раиси С. Алдабеков, 7-ширкат раиси Ш. Дўстбековлар экинзорларни ҳеч бир ҳужжатсиз, шартномасиз бериб юборгани аниқланди.

Халқимизда молнинг тирноғи зиён, деган нақл бор. Бу фикр замирида бебош қолдирилган ҳайвоннинг экин-тикинга озори, уни топташи мавжуд. Ҳақиқатдаям баравж ўсаётган майса оёқ ости қилинса, ундан умидни узаверинг. Кўзланган ҳосилни олодмайсиз. Шу сабабдан Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги Фармони ижросига катта эътибор қаратилди. Шу юзасидан кўп маротаба текширишлар ўтказилди. Қарангки, айрим беғам фуқаролар мол-ҳолини назоратсиз қолдирганидан жами уч гектар 12 сотих экин майдони пайҳон қилиниб, 58481 сўмлик моддий зарар етказибди. Қонун бузилишларга йўл қўйган шахсларнинг барчаси Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси 104-моддасига кўра жазоланди. Ширкатлар бирлашмаси раҳбарларининг ўн иккита ноқонуний ҳужжатлари протест асосида бекор қилиниб, қонунга асослантирилди.

Вазирлар Маҳкамасининг «1997 йил бошоқли дон экинларини йиғиштириб олишни рағбатлантириш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросиям ўрганиб чиқилди. Натижада «Абай» ширкатлар бирлашмаси звено бошлиғи Маканбай Жаркинбаев 243 кило буғдойни яширин равишда талон-тарож қилганлиги аниқланди.

Ўғит мўл ҳосил гарови. Ҳозирги ўтиш даврида минерал ўғитларнинг бироз танқислиги сезилди. Бундан эса айрим нопок кимсалар фойдаланиш йўлини излаганига нима дейсиз?

«Ўзбекистон» ширкатлар бирлашмасининг иккинчи бўлим бошлиғи Мусомурод Ҳакимов қараса, селитранинг харидори чиқиб турибди. У ҳеч иккиланмасдан ўз жавобгарлигида бўлган 10 тонна аммиакли селитрани 53820 сўмга сотиб, ҳамёнига уради. Буюртар 10 сотих пахта майдонини талон-тарож этади. Мансаб ваколатини суиистеъмол қилгани эвазига бирлашмага 42852 сўм зиён етказади.

Худди шу ҳолга «Ўзбекистон» ширкатлар бирлашмасининг 3-а ширкат раиси Илаш Раимбердиев, 1-ширкат раиси Имомназар Қуттиев ҳам йўл қўйган.

Аниқланган қонунбузарликлар юзасидан А. Қорабоев, У. Умирбеков, С. Аделбаевлар Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 205-моддаси 2-қисми билан жиноий жавобгарликка тортилдилар. Тергов давомида ҳотамтойлар келтирилган 130000 сўмлик зарарни тўладилар. И. Раимбердиев, И. Қуттиевлардан эса суд орқали 46500 сўм ундирилди.

Бундан ташқари, Ўзбекистон Республикаси Прокуратурасининг ўтган йил 27 октябрь кунги ҳайъат йиғилишидан келиб чиқадиган вазифалар асосида тадбир тузилганди. Натижага кўра, «Пахтазор» ширкатлар бирлашмасидаям «Ер тўғрисида»ги қонуннинг ижросини таҳлил қилишга тўғри келди. 1-ширкат раиси Қ. Абдураҳмонов, 3-ширкат раиси С. Алдабеков, 7-ширкат раиси Ш. Дўстбековлар экинзорларни ҳеч бир ҳужжатсиз, шартномасиз бериб юборгани аниқланди.

Халқимизда молнинг тирноғи зиён, деган нақл бор. Бу фикр замирида бебош қолдирилган ҳайвоннинг экин-тикинга озори, уни топташи мавжуд. Ҳақиқатдаям баравж ўсаётган майса оёқ ости қилинса, ундан умидни узаверинг. Кўзланган ҳосилни олодмайсиз. Шу сабабдан Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги Фармони ижросига катта эътибор қаратилди. Шу юзасидан кўп маротаба текширишлар ўтказилди. Қарангки, айрим беғам фуқаролар мол-ҳолини назоратсиз қолдирганидан жами уч гектар 12 сотих экин майдони пайҳон қилиниб, 58481 сўмлик моддий зарар етказибди. Қонун бузилишларга йўл қўйган шахсларнинг барчаси Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси 104-моддасига кўра жазоланди. Ширкатлар бирлашмаси раҳбарларининг ўн иккита ноқонуний ҳужжатлари протест асосида бекор қилиниб, қонунга асослантирилди.

Вазирлар Маҳкамасининг «1997 йил бошоқли дон экинларини йиғиштириб олишни рағбатлантириш ва уни уюшқоқлик билан ўтказиш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ижросиям ўрганиб чиқилди. Натижада «Абай» ширкатлар бирлашмаси звено бошлиғи Маканбай Жаркинбаев 243 кило буғдойни яширин равишда талон-тарож қилганлиги аниқланди.

Ўғит мўл ҳосил гарови. Ҳозирги ўтиш даврида минерал ўғитларнинг бироз танқислиги сезилди. Бундан эса айрим нопок кимсалар фойдаланиш йўлини излаганига нима дейсиз?

«Ўзбекистон» ширкатлар бирлашмасининг иккинчи бўлим бошлиғи Мусомурод Ҳакимов қараса, селитранинг харидори чиқиб турибди. У ҳеч иккиланмасдан ўз жавобгарлигида бўлган 10 тонна аммиакли селитрани 53820 сўмга сотиб, ҳамёнига уради. Буюрмаган экан. М. Ҳакимов қўлга тушди. Унга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 167-моддаси 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди. Ўмарилган аммиакли селитра изига қайтарилди.

Минерал ўғитлардан фойдаланиш ва сақлашга қаратилган қонунлар «Пахтазор», «Ўзбекистон», «Тошкент» «Янгидала» ширкатлар бирлашмасида қандай ижро этилаётганиям ўрганилди. Моддий жавобгар шахслар томонидан минерал ўғитларни сақлаш қоидаларига риоя қилмасдан, ўз вазифаларига ўта масъулиятсизлик ва бепарволарча қаралгани, охир-оқибатда бу танқис ашёнинг яроқсиз ҳолга келишига йўл қўйилгани афсусланарлидир. «Тошкент»нинг бригада бошлиқлари Қ. Абдураимов, М. Акабоев, Ш. Дўстбековлар беғамлик оқибатида жавобгарликларидаги 7652 сўмлик аммофос ўғити, аммиакли селитра ва бошқа минерал ўғитларнинг нобуд бўлишига сабабчи бўлишган. Худди шу ҳол «Янгидала», «Пахтазор»даям кузатилди. Натижада тўққиз нафар шахс Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекснинг 89-моддаси 1-қисмига кўра жавобгарликка тортилди.

Туман прокуратураси соҳа мутахассисларини жалб қилган ҳолда машина-трактор паркидаги пахта териш машиналарининг теримга тайёрлиги тўғрисида берилган маълумотларнинг ҳаққонийлигини суриштирди. У ердаям кўзбўямачиликлар мавжуд экан. Ҳисоботда 87 та пахта териш машинаси тайёрлиги айтилганди. Ваҳоланки, «Абай» ширкатлар бирлашмасида 20 та пахта териш машинасидан учтаси, «Тошкент» ширкатлар бирлашмасида 15 та пахта териш машинасидан олтитаси, «Янгидала» ширкатлар бирлашмасида 16 тадан саккизтаси носоз бўлиб чиқди. Сохта маълумотларнинг оқибатини айтмасак-да, мавсум натижаларидан маълум.

Ғалла ҳосилини йиғиштириб олиш учун мўлжалланган техникаларнинг аҳволи ўрганилгандаям хаспўслашлар мавжудлиги сезилиб қолди. Сегизбоев номли, «Абай», «Тошкент», «Пахтазор», «Ўзбекистон» ширкатлари бирлашмаларининг техникага масъул ходимлари томонидан носоз комбайнларни тайёр деб сохта маълумотлар берилганлигига дуч келинди. Кўр-кўрона қилинган алдоқчиликдан кимга фойда-ю, кимга зиён? Ушбу камчиликларни бартараф этиш тўғрисида бирлашма раҳбарларига амрнома ва туман ҳокими номига қонун бузилишларини келтириб чиқарувчи шарт-шароитларни бартараф этиш юзасидан тақдимнома киритилди. Янги мавсумга ҳозирланган раислар, мутахассис, хўжалик раҳбарлари, бригадирларга бу ҳодисалар сабоқ бўлишини истардик.

Эркин ПАРДАЕВ,
Мирзачўл туман прокурори, адлия маслаҳатчиси.
Қурбон ЭШМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

МАРМАР ВА МЕҲНАТ САЙҚАЛИ

Бугунги кунда гулистонликларни янги бино қурилиши билан ҳайратда қолдириш мушкул бўлиб қолди. Деярли ҳар ҳафтада шаҳарда бирон-бир маъмурий ёки турар-жой биноси қурилиб фойдаланишга топширилмоқда.

Шаҳарнинг Мустақиллик кўчасидаги қурилиши поёнига етказилган вилоят хўжалик суди биноси ўзининг кўркамлиги, кўриниши ва замонавийлиги билан алоҳида диққатга сазовордир. Бу гўзал бино мармар, ойна ва бетондан иборат бўлиб, уни вилоят «Жамоахўжаликқурилишхолдинг» тресги 290-механизациялашган кўчма жамланмасининг қўли гул усталари қуриб беришди. Бинонинг шаҳар кўркига-кўрк бўлиб қўшилишида Холиқул Чиннибеков бошлиқ пайвандчилар ва Анна Обухова бошлиқ пардозловчилар жамоаси, айниқса, сидқидилдан меҳнат қилдилар.

А. ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

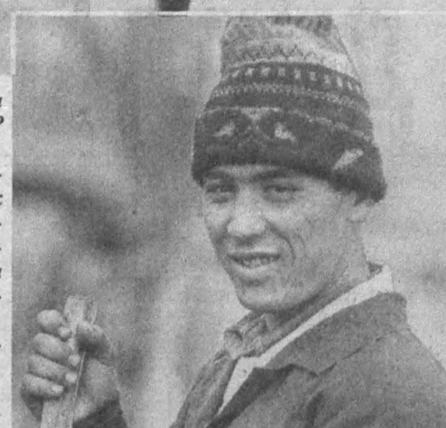

Эрталаб сут ичаётиб ёки қаймоқ тамадди қилаётиб, ҳеч ўйлаганмисиз: шунча маҳсулот қаердан ва қандай келаяпти? Ахир сут сув эмаски, жўмракни бурасанг оқиб келаверса?

Бу ҳақда биз ҳамиша ҳам ўйлайвермаймиз. Бир коса сутнинг, бир кило гўштнинг пайдо бўлиши замирида қанчалик сермашаққат меҳнат бор. Данғарадаги «Сирдарё» деҳқончилик-саноат ширкатлар уюшмаси чорвадорлари билан суҳбатлашсангиз, буни чин дилдан ҳис қиласиз. Уларнинг самарали меҳнатлари туфайли ўтган йили хўжалик давлатга 305 тонна сут, 88 тонна гўшт, 20 центнер қўй жуни топширди.

СУРАТЛАРДА: сут соғувчилар Н. Абдурасулова, О. Бердашева ва М. Давлатовалар; молбоқар Комилжон Йўлдошев.

Ш. ОЛИМОВ (ЎзА) олган суратлар.

САРА УРУҒ ҲОЗИРЛАНМОҚДА

Қорақалпоғистонда ўтган йили 6 минг гектар майдонга плёнка остига чигит экилиб, яхши натижаларга эришилди. Оролбўйи деҳқонлари бу йил "Андижон усули"да чигит экиладиган ерларни 30 минг гектарга етказишни мўлжалламоқда. Бунинг учун 3 минг тоннага яқин туксизлантирилган чигит зарур. Бундай уруғлик Халқобод ва Манғит пахта тозалаш корхоналари томонидан тайёрланади. Корхоналарда бу борадаги ишлар бошлаб юборилган. Уларда ҳозирланган туксиз чигитнинг бир қисми Жиззах ва Сирдарё вилоятлари хўжаликларига ҳам жўнатилади.

А. ИСКАНДАРОВ,
ЎзА мухбири.

ЯПОН КИТОБЛАРИ САМАРҚАНДЛИК ТАЛАБАЛАРГА

Япониянинг Ўзбекистондаги элчихонаси Самарқанд кооператив институти талаба ва ўқитувчиларига япон тили ва ёзувини ўрганиш жараёнини енгиллаштиришга хизмат қилувчи кўп миқдорда дарслик, китоблар, услубий ва кўргазмали ўқув қуроллари, харита, аудио ва видеоматериалларни туҳфа этдилар. Ушбу «кутубхона»ни институт проректори Нозир Иброҳимовга Япониянинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси Коичи Обата топширди.

Мазкур маросим иштирокчилари ушбу тадбирнинг кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастурни амалга оширишда халқаро ҳамкорликнинг янги босқичи сифатида муҳимлигини алоҳида таъкидладилар. Бундай ҳамжиҳатликнинг амалга оширилиши ўзбек мутахассисларини маркетинг, менежмент, халқаро муносабатлар соҳаларида тайёрлаш сифатини оширишга, уларни жаҳон иқтисоди ва унда етакчи ўринни эгаллаган япон иқтисоди ютуқлари билан таништиришга яқиндан ёрдам беради.

— Японларнинг Ўзбекистон ўқув юртларига қилган бундай совғаси биринчи марта бўлаётгани йўқ. Илгари Япония ва унинг иқтисоди ҳақидаги бундай китоблар тўплами Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси, Банк-молия академияси ва Жаҳон тиллари давлат университетларига туҳфа этилган эди. Япон ўқитувчилари ва мутахассисларининг ушбу ўқув юртларида мунтазам маъруза қилишлари ҳам анъанага айланиб қолди, — деди Япония элчихонасининг маданият ишлари бўйича атташеси Иванэ Такахаше.

С. ҚУРБОНОВ,
«Жаҳон» АА мухбири.

Lufthansa

Олмония "Люфтганза" авиакомпанияси
Ўзбекистон аҳолиси ва меҳмонларига
Янги йилда катта муваффақиятлар тилайди ҳамда
1998 йил 10 январидан 15 мартигача *қуйидаги йўналишлар бўйича*
авиачипталарнинг нархи арзонлаштирилганини маълум қилади:

Тошкентдан Олмонияга ва қайтиб келиш	649 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Болонья, Базель, Париж, Катанья, Рим, Женева, Милан, Ларнака, Лион, Мадрид, Мальта, Неаполь, Ницца, Турин,Тулуза, Венеция, Валенсия, Цюрихга ва қайтиб келиш	699 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Нью-Йорк, Бостон, Вашингтон, Торонтога ва қайтиб келиш	1099 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Майами, Атланта, Даллас, Хьюстон, Чикагога ва қайтиб келиш	1199 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Лос-Анжелес, Сан-Франциско, Ванкувер, Калгарига ва қайтиб келиш	1299 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Гонолулуга ва қайтиб келиш	1599 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Лас-Вегас, Янги Орлеанга ва қайтиб келиш	1399 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Орландо, Тампога ва қайтиб келиш	1199 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Феникс, Сан-Диегога ва қайтиб келиш	1399 АҚШ $
Тошкентдан Франкфурт орқали Сиэтлга ва қайтиб келиш	1399 АҚШ $

Ҳар бир чипта нархига 30-40 АҚШ $ миқдорида аэропорт йиғими қўшилади.

Ўринлар миқдори чекланган!

Қўшимча ахборот ва олдиндан ўринни белгилаб қўйиш учун қуйидаги телефонлар бўйича мурожаат қилинг:
Аэропорт: 55-34-20; 54-85-69. "Интерконтиненталь" меҳмонхонасида жойлашган вакилимиз: 137-60-65

Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги жамоаси вазирликнинг бош мутахассиси Иззат Ринатович Рихсиевга ва унинг оила аъзоларига отаси **Ренат Раҳимович РЕСКИЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасининг «Ўзматбаатаъминот» корхонаси раҳбарияти ва жамоаси «Ибн Сино» номидаги нашриёт директори **Ренат Раҳимович РЕСКИЕВнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оила аъзоларига ва яқин қариндошларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Туркистон» Ўзбекистон-Қозоғистон-Қирғизистон халқаро илмий-технологик марказы Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент давлат университети табиий бирикмалар кимёси кафедрасининг мудири, кимё фанлари доктори, профессор **Саидхон АУЕЛБЕКОВнинг** бевақт вафоти муносабати билан марҳумнинг оила аъзолари ва яқин кишиларига чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент китоб-журнал фабрикаси жамоаси «Ибн Сино» нашриётининг директори **Ренат Раҳимович РЕСКИЕВнинг** вафоти муносабати билан марҳумнинг қариндош ва яқинларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Тошкент Кимё-технология институти раҳбарияти ҳамда «Нодир ва камёб металлар кимёвий технологияси» кафедраси жамоаси мазкур кафедранинг мудири, кимё фанлари доктори, профессор Насрулла Патхуллаевич Исмоиловга онаси **СОҲИБА аянинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

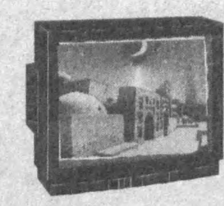

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

ДУШАНБА, 26

I

5.05 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 1-қисм. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.30 «Ҳафтанома».

*

8.30 «Той бола». Фильм-концерт. 8.50 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. 9.15 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 27-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Кино янгиликлари». 10.20 «Ўзбек киноси ижодкорлари». 10.40 «Тошда ҳам дарахт ўсади». Бадиий фильм. 1-серия. 11.45 «Спорт, спорт, спорт». 12.05 «Телевидение ва томошабин». 12.35 Ўзбекистон телерадиокомпанияси камер оркестрининг концерти. 13.05—14.00 Тўлқин. «Қайнар хумча». Й. Охунбобоев номидаги Республика Ёш томошабинлар театрининг спектакли.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Фаррух ва Зумрад». Мультфильм. 18.25 Болалар учун. «Гулгунчалар». 18.45 «Фан фидойиси». 19.05 «Олам ва одам». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.10 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 Биржа ва банк хабарлари. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Сиёсат оламида». 21.25 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 28-қисм. 22.15 «Саодатхоним куйлаганда». 22.45 М. Зошченко. «Бехосият кун». Теленовелла. 23.20 «Ахборот». 23.45—23.50 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи» (рус тилида). 18.15 «Ерилтош». Мультгўплам. 18.35 «100 йиллик саргузаштлар давомида». Телесериал. 19.00 Мусиқий фильм. 19.15 «Бурч ва масъулият». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Туризм ҳақида». 20.20 Дилором наволар. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Санта-Барбара». Телесериал. 21.50 «Камолот». Ёшлар учун кўрсатув. 22.10 «Бешинчи ўлчов». 22.30 «Дилдаги гаплар». 23.05 «Даракчи» (рус тилида). 23.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 23.35 «Ёш Индиана Джонс хроникаси». Телесериал. 00.25—00.30 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
18.20—21.35

*

21.35 «Кругозор». Тележурнал.

*

Россия давлат телевиденеиси.
22.00—22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Чотқол тизмалари». Манзарали фильм.
22.45 «Рақс ўқитувчиси». Бадиий фильм. 1-серия.
23.45—00.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 21.30 Эълонлар. 19.05 «Оқибат». Телесериал. 19.45 «»Ҳамкорлик». 20.05 «Мусиқали танаффус». 20.10 «Жаҳон». 20.30 «Намастэ». Ҳиндистон Республикаси кунига. 20.50 «Бу бўстон аро...». 21.10 «Қўшиқ умри пойиндор». 21.35 Кинематограф. «Ҳамроз». 1-серия. 22.50 «Спорт-тайм». 23.20—23.30 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 27

I

5.05 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 2-қисм. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 Биржа ва банк хабарлари. 8.55 «Сарви хиромоним менинг». Мусиқий дастур. 9.15 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 28-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Талаб ва таклиф». **Ўқув кўрсатувлари:** 10.30 Табиийт. 11.00 Инглиз тили. 11.30 «Рақс, рақс, рақс». 11.50 «Соғлом авлод учун». 12.10 «Олам ва одам». 12.30 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 12.45—14.00 «Тошда ҳам дарахт ўсади». Бадиий фильм. 2-серия.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Кичкинтоймиз — гижинготоймиз». 18.30 «Менда фикр бор». Тадбиркорлар телевизион клуби. 18.50 «Исмлар тарихи». 19.05 «Ҳунарманд». Тележурнал. **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Биламиз-у ...аммо». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Шаҳар бедарвоза эмас». 21.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 29-қисм. 22.05 «Соғиндингми». Қиличбек Тожиев. 22.25 «Ўзлигинг намоён қил». Телетанлов. Экранда — Қорақалпоғистон. 23.10 «Мулк ва муносабат». 23.30 «Ахборот». 23.55—24.00 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Джонни Квест саргузаштлари». Мультфильм. 18.35 «Ёввойи ҳайвонот олами». 19.05 «Онагинам». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Сеҳрли ўлка ҳақида ҳикоя». Британия. 20.15 Мусиқий йўлка. 20.30 «Ахборот». 21.00 Сўз хусусида сўз. 21.10 «Болливудга нигоҳ». 21.30 «Спорт қитъаси». 22.00 «Даракчи». 22.10 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.30 Кинонигоҳ. «Бешинчи элемент». Фантастик бадиий фильм. 00.20—00.25 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
7.30—9.00
* * *
18.20—21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».

*

Россия давлат телевиденеиси.
22.00—22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Замонавий дизайн».
22.55 «Рақс ўқитувчиси». Бадиий фильм. 2-серия.
23.55—00.15 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10—18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05, 21.45 Эълонлар. 19.10 «Санта-Барбара». Телесериал. 19.55 «Сен ҳақингда ва сен учун». 20.10 Мусиқий дақиқалар. 20.15 «Солиқ ҳақида сабоқлар». 20.30 «Ўйингоҳ». 20.50 Мусиқий дақиқалар. 20.55 «Дорихона эшитади». 21.25 «Телефакт». 21.35 «Хит-коллекция». 21.55 «Қувноқ кино». 23.25 «Дурдаршан». 23.55—00.05 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 28

I

5.10 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 3-қисм. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури. 8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Гулла, яшна Тошкентим», «Қоядаги расмлар». Премьера. 8.55 «Наво таралсин». Мусиқий дастур. 9.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 29-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал. **Ўқув кўрсатувлари:** 10.30 Умумий биология. 11.00 Алифбо сабоқлари. 11.30 «Спорт масканларида». 11.50 «Наташа учун эртак». Мультфильм. 12.00 «Ўзлигинг намоён қил». Телетанлов. Экранда — Қорақалпоғистон. 12.45—14.00 «Қизил қор ёққанда». Бадиий фильм.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 «Бировнинг молига кўз олайтирсанг...». Мульт-фильм. 18.20 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадур». 18.25 «Солиқ ва назорат». 18.45 Шарқ тароналари. 19.15 «Она булақолгин менга, табиат». **19.25, 19.50, 20.25, 22.30 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Олтин қанотли парвозлар». Ўзбекистон Ҳаво йўллари миллий авиакомпанияси ташкил топган кунга. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисодиёт чорраҳа-ларида». 21.20 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм премьераси. 4-фасл. 30-қисм. **«Сомон йўли». Маърифий кўрсатувлар мажмуаси:** 22.35 «Учрашув». Рўзгор. «ББК». 23.20 «Ахборот». **«Сомон йўли». Маърифий кўрсатувлар мажмуаси:** 23.45 Дунё. Зиёрат. 00.15—00.20 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи» (рус тилида). 18.15 Жаҳон халқлари эртаклари. 18.35 «XX аср жиноятлари». Телесериал. 19.05 «Толеънома». 19.20 «Жозиба». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Уммонга туташ диёр». 2-кўрсатув. 20.10 «Кўзгу». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Худуд». 21.30 Мусиқа тегрaсида. 21.50 «Санта-Барбара». Телесериал. 22.35 «Даракчи» (рус тилида). 22.45 Оҳанглар ва Эълонлар. 22.55 «Кинонигоҳ». 00.30—00.35 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.35

*

21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевиденеиси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Ажабтовур пицца». Комедия.
00.15—00.35 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби. 18.50 «Мульттомоша». 19.05, 21.15 Эълонлар. 19.10 «Оқибат». Телесериал. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.00 «Спорт-лотто». 20.10 «Автосалтанат». 20.20 «Оҳанглар оғушида». 20.35 «Мезон». 20.55 «Нафосат гулшани». 21.20 Кинематограф. «Ҳамроз». 2-серия. 22.35 «Узоқ-яқиндан чорловчи йўллар». 23.35— 23.45 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 29

I

5.05 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 4-қисм. 6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Ўзбектелефильм» намойиш этади. «Маънавият хазинаси». 8.50 Муборак Рамазон туҳфаси. «Муҳаммадун Расулуллоҳ». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 4-фасл. 30-қисм. **10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.** 10.05 «Қишлоқ стадионларида». Спорт дастури. **Ўқув кўрсатувлари:** 10.30 «Давлат ва ҳуқуқ асослари». 11.00 Янги алифбони ўрганамиз. 11.30 Болалар учун. «Орзу». 11.50 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». 12.10 «Мунаввар кун». Мусиқий дастур. 12.35 «Ажаб саодат эрур». Бадиий-публицистик кўрсатув. 13.05 — 14.00 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.10 Шоирлар — болаларга. 18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар». 19.05 «Санъаткор саодати». Равшан Солиҳов. **19.25, 20.25, 20.55, 22.10 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 «Юзма-юз». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Қонун ва биз». 21.35 «Мухлис ёхуд қўшиқ изидан». 22.15 «Оила». Тележурнал. 22.50 «Хотинлар гапидан чиққан ҳангома». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 00.20 «Ахборот». 00.45 — 00.50 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Мультипанорама». 9.20 «Сувости дунёсига саёҳат». 9.40 «Синфдош». 10.00 «Бари ҳазил». 10.10 «Олис ва яқин Ҳиндистон». 10.35 «Жараён». 10.50 «Изҳор». 11.15 «Даллас». Телесериал. 12.05 Миллионлар уйини. 12.25 Видео — «О».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур. 18.35 Дилнавоз садолар. 18.50 «2000-йилдан сўнг». Телесериал. 19.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 19.30 «Ахборот» (рус тилида). **19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.55 Бир жуфт қўшиқ. 20.05 «Сир». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иймон». 21.30 «Даракчи». 21.40 Оҳанглар ва Эълонлар. 21.55 «Гап йўқ». 22.55 «Кино жавонидан». 00.25 — 00.30 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.35

*

21.35 «Кашф этилмаган сирлар олами». Телекўрса-тув.

*

Россия давлат телевиденеиси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Ота боладек». Бадиий фильм (АҚШ).
23.50—00.10 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 21.25 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телесериал. 19.45 «02» тўлқинида. 20.05 «Ракурс». 20.35 «Голландияга саёҳат». 1-қисм. 20.55 «Каталог». 21.05 «Мусиқий Олимп». 21.30 Киносалон. 23.05 «Интерспорт». 23.20 «Дурдаршан». 23.50—24.00 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 30

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Дилрабо тароналар. 8.45 «Алпомиш авлодлари». Спорт дастури. 9.05 «Юзма-юз». 9.25 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 5-қисм. 10.40 «Камолот йўли». 11.00 Болалар учун. «Доно бобо даврасида». 11.20 «Нуроний». Тележурнал. 11.40 «Халқ ижодиёти». 12.10 «Маънавият масканлари». Бадиий-публицистик кўрсатув. 12.30 «Суюнчи». Бадиий фильм. 13.05 — 14.05 «Сайқал». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Чамандаги гулларимиз». 18.20 «Шеър ва шуур». 18.30 «Ёшлик» студияси. «Нима учун». 19.00 «Етти иқлим садоси». Халқаро шарҳ. **19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.50 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Дунё адабиёти». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.30 «Ахборот». 21.00 «Иқтисод алифбоси». 21.30 «Буюк келажак сари». 21.50 «Оталар чойхонаси». Мусиқий дастур. 22.55 «Ватанни севмоқ иймондандур». Публицистик кўрсатув. 23.20 «Ахборот». **«Мунаввар дунё». Дам олиш дастури:** 23.45 «Олам». 00.05 «Ғайрат». Бадиий фильм. 01.30 — 01.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Эркатой». Болалар учун дастур. 9.20 Дилнавоз садолар. 9.35 «2000-йилдан сўнг». Телесериал. 10.00 «Бир жуфт қўшиқ». 10.10 «Сир». 10.30 «Иймон». 11.00 «Гап йўқ». 12.00 «Кино жавонидан».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Бугуннинг боласи». 18.35 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал. 19.05 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Тақдим». 20.10 «Дубль». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Мусиқа ва рақс». 21.15 «Санта-Барбара». Телесериал. 22.00 «Ёнмаган ёзувлар». 22.25 «Эзгулик наволари». 22.35 «Яхши дам олинг». 22.45 «Бокс, бокс, бокс». 23.05 «Даракчи». 23.15 Оҳанглар ва Эълонлар. 23.25 «Кинонигоҳ». 00.50 — 00.55 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
7.30 — 9.00
* * *
18.20 — 21.35

*

21.35 «Мусиқа ҳамма учун». Мусиқий дастур.

*

Россия давлат телевиденеиси.
22.00 — 22.30

*

22.30 Эълонлар.
22.35 «Ошкора қотиллик қиссаси». Бадиий фильм (Италия — Франция).
24.00—00.20 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 20.50 Эълонлар. 19.05 «Оқибат». Телесериал. 19.45 «Наволарда аён этсам». 20.05 «Маънавият ва Ислом». 20.20 Араб эстрадаси. 20.55 Кинематограф. «Келинлар қўзғолони». 22.15 «Йиллар ортидаги йўллар». 22.35 «Бу ажиб дунё». 22.50—23.00 «Мунаввар тонг истаб...».

ШАНБА, 31

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи. 8.40 «Мусиқа бўстони». Телеальманах. 9.00 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 6-қисм. 10.15 «Шоҳруҳ клуби». **«Ёшлик» студияси намойиш этади:** 10.35 «Йигит омон бўлса». 10.55 «Идрок».

*

11.15 «Яшил чироқ». Телевизион кўрик. 11.45 А. Орипов, М. Бафоев. «Ҳажнома». Оратория. 12.30 «Туркий қавмлар». Қатағон. 12.45 «Оталар чойхонаси». Мусиқий дастур. 13.45 — 14.45 «Маънавият». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Мультолам». 18.25 «Қўшиғим, жон қўшиғим». 19.00 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув. **19.25, 20.25, 20.55, 22.15 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.50 Оқшом эртаклари. 20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 20.15 «Жаҳон спорти». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи». 21.25 «Барҳаёт наволар». Мусиқий дастур. 22.20 Телевизион миниатюралар театри. «Жангала тўй». **«Тунги ёғду». Дам олиш дастури.** 22.50 Куй ва тасвир. 23.10 «Имкон чўққилари». 23.20 — 00.50 «Кулги қироли». Бадиий фильм.

II

9.00 «Бугуннинг боласи». 9.20 «XX асрнинг улуғ жумбоқлари». Телесериал. 9.50 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам». 10.10 «Тақдим». 10.25 «Дубль». 10.40 «Мусиқа ва рақс». 10.55 «Экранда мелодрама». 12.55 «Ёнмаган ёзувлар». 13.20 «Эзгулик наволари». 13.30 «Яхши дам олинг». 13.40 «Бокс, бокс, бокс». 14.00 «Кинонигоҳ».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Боланинг тили». 18.30 «Сувости дунёсига саёҳат». 19.00 «Қонун ҳимоясида». 19.10 «Таянч». **19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.** 19.30 «Ахборот» (рус тилида). 19.55 «Бизнес-академия». 20.10 «Жозиба». 20.30 «Ахборот». 21.00 «Ханда дўкони». 21.20 «Даллас». Телесериал. 22.10 «Даракчи». 22.20 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз». 22.50 «Интер-футбол». 23.10 Оҳанглар ва Эълонлар. 23.20 «Киноклассика». 00.50 — 00.55 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
18.50 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Ширин орзулар». Бадиий фильм.
23.25—23.45 «Тоғ кўллари-нинг сири». Телефильм.

IV

10.00 «Учувчи шифокорлар». Телесериал. 10.45 «Рақслар қанотида». 11.10 Эълонлар. 11.15 «Ассалом, Франция!». 11.40 «Шанба эртаги». 13.15—13.45 «Кросс-Роудс» кафесига хуш келибсиз». («Америкага бир назар» кўрсатувига илова: инглиз тили — ҳамма учун).

* * *

17.10 — 18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 22.45 Эълонлар. 19.05 «Санта-Барбара». Телесериал. 19.50 «Шанба оқшомида». 20.00 «Далил ва шарҳ». 20.15 «Авторейд». 20.25 «Спектаклдан сўнг». 20.45 «Биргаликда куйлайлик». 21.30 5 дақиқа ўзим учун. 21.35 «Тақдирлар». 21.55 «Чинсэн». 22.25 «Хит-коллекция» 22.45 «Бу ажиб дунё». 23.00 «Спорт-марказ». 23.45—23.55 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 1

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури. 8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 11.00 П. Қодиров. «Бобур». Видеофильм. 7-қисм. 12.10 «Зийнат». 12.30 «Қўшиғимиз сизга армуғон». Мусиқий дастур. 12.50 Телевизион миниатюралар театри. «Жангала тўй». 13.20 «Ўйла! Изла! Топ!». Телебеллашув. 14.00 Олтин мерос. «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм. 15.35 — 16.20 Болалигим — пошшолигим». Видеоканал.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Омад юлдузи». Тележурнал. 18.30 «Қизиқчи билан учрашув». Хожибой Тожибоев. 19.00 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув. **19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.** 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Ўзбекистон ёш бастакорлари». А. Аскаров. 20.30 «Ҳафтанома». 21.05 А. Қодирий. «Меҳробдан чаён». Кўп қисмли видеофильм премьераси. 1-қисм. 22.05 «Якшанба оқшомида». Дам олиш дастури. 22.35 «Спорт, спорт, спорт». **«Аср мўъжизаси» кинодастури.** 22.55 Кино янгиликлари. 23.10 Телевикторина. 23.20 «Бу ҳам кино». Сериал. 00.30 — 00.35 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили». 9.15 «Сувости дунёсига саёҳат». 9.45 «Қонун ҳимоясида». 9.55 «Таянч». 10.10 «Бизнес-академия». 10.25 «Жозиба». 10.40 «Ханда дўкони». 11.00 «Даллас». Телесериал. 11.50 «Хонадонингизга осойишталик тилаймиз». 12.20 «Интер-футбол». 12.40 «Киноклассика».

* * *

18.00 Кўрсатувлар дастури. 18.05 «Даракчи». 18.15 «Болалар дунёси». 18.30 «Сувости дунёсига саёҳат». 18.50 «Турфа олам». 19.15 «Нафосат». **19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.** 19.30 «Панорама» (рус тилида). 20.00 «Кенгга — кенг дунё». 20.15 «Жаҳон халқлари эстрадаси». 20.30 «Ҳафтанома». 21.05 «Қалб таронаси». 21.30 «Даллас». Телесериал. 22.20 «Даракчи». 22.30 «Миллионлар уйини». 22.50 «Келгуси ҳафтада». 23.10 Видео — «О». 00.45 — 00.50 «Тунингиз хайрли бўлсин!».

III

18.15 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеиси.
18.20 — 23.45

*

23.45 Эълонлар.
23.50—00.15 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!». 9.30 «Парле ву франсэ?». 9.55 «Якшанба эртаги». 11.35 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида). 11.45 Эълонлар. 11.50 Киносалон. «Тезлик-2». 13.30 «Ракурс». 14.00 «Жонли сайёра». 14.20 «Довюрак». Бадиий фильм. 16.35 «Бугунги кун мавзуси». 16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».

*

17.10 — 18.45 Туркия телевиденеиси.

*

18.45 «Мульттомоша». 19.00, 22.05 Эълонлар. 19.05 «Кобра». Телесериал. 19.50 «Менинг кучам». 20.05 Клип-антракт. 20.15 «Хайрли оқшом». 20.45 Клип-антракт. 20.55 «Иштирок этувчилар». 21.15 Жаҳон кино янгиликлари. 21.45 «Мусиқий Олимп». 22.10 Киносалон. «Фирма». 23.55—00.05 «Хайрли тун!».

ТАРИХИЙ ЛАВҲА

Соҳибқирон боболарининг энг яхши анъаналарига амал қилган темурийлар орасида Мирзо Бобурнинг алоҳида ўрни бор. Шу йил 14 февралда Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг таваллуд топганига 515 йил тўлади. Қуйидаги лавҳа ана шу табаррук санага бағишланади.

Пиримқул ҚОДИРОВ,
Ўзбекистон халқ ёзувчиси

АДОЛАТГА ТАШНА ДИЛЛАР

Бобур минган ёлдор саман от эгасининг изтиробларини сезгандай юган сувлиғини асабий чайнайди, жиловни тортиб, олдинга учмоқчи бўлади. Қосимбекнинг тўриқ қашқаси саман билан ёнма-ён йўрғалаб боради. Йўл Сирдарёнинг баланд қирғоғидан кун чиқиш томонга қараб кетади. Бобур тезроқ Андижонга бориб, ота юртини Аҳмад Танбал истилосидан халос қилишга ошиқади. Қосимбек уни Хўжандда тўхтаб, куч йиғишга, вазият етилишини кутишга ундайди.

— Амирзодам, Самарқанддан бемаврид йўлга чиққан эканмиз. Андижон чопарини кутсак бўларкан. Энди шошилмайлик!

— Устозим Хўжа Абдуллони осиб ўлдирган Танбал онам билан эгачимни соғ қўйгайми? Уларни ким қутқаргай?

— Парвардигор ўзи қутқарибдир. Ҳазрат онангиз билан эгачингиз Андижондан Кўқонга келибдирлар.

— Ким айтди?

— Тоҳир уларни Кўқондан берида йўлда кўрибдир. Бир кеча Конибодомда тунаб, кейин Хўжандга борурмиз дейишибдир.

— Кўқон ҳали бизга тобеъми?

— Ҳа, шукур, Хўжанд ҳам сизга хайрихоҳ.

Бу хабарлар Бобурга хиёл таскин бергандай бўлди. Қосимбек сўзида давом этди:

— Онайизор сизни беҳад соғингандирлар. Мулозимлар билан пешвоз чиқиб кутиб олсангиз, қанчалик шод бўлгайлар. Унгача мен Хўжанд доруғаси билан сўзлашиб, сизларга жой ҳозирлагаймен.

Бобурнинг ўзи ҳам ўн ойдан бери кўришмаган онаси ва эгачисининг илиқ меҳрларига жуда ташна эди. Қосимбекнинг сўнгги таклифи маъқул тушиб, мулозимлари ва икки юзтача қўриқчи навкарлари билан Хўжанддан Конибодом йўлига чиқди.

Қайроққумдан берида туя ва хачирларга кўч ортган карвон кўринди. Карвон ортида сандиқлар юкланган катта ғилдираклик қўқон аравалар ҳам келмоқда. Уларнинг ҳаммасини тўрт-беш юз кишилик отлиқ навкарлар уч томондан қўриқлаб йўл юрмоқда. Хон қизи бўлган Қутлуғ Нигор хонимнинг беш юздан ортиқ хос навкари борлиги Бобурнинг ёдига тушди.

Олдинги қатордаги қўриқчилар орасида бўз от миниб келаётган Қутлуғ Нигор хоним Бобурнинг салласига қадалган тождорлик белгисидан таниб, отини ўғли томон елдирди.

Она-бола ва эгачи-ини отларидан тушиб қучоқлашиб кўришар эканлар, гоҳ хонумондан айрилиш аламларини, гоҳ дийдор кўришиш қувончларини ичларига сиғдиролмай, кўзларига дамба-дам ёш олишар эди.

Яна отланиб Хўжандга етиб келдилар. Шаҳар доруғаси нуфузли аъёнлари билан Кўрғон дарвозасидан чиқиб, Бобур ва унинг онасини эҳтиром билан кутиб олдилар. Бу қадимий шаҳар халқи Чингизхон билан мардона олишган Темур Малик давридан бери мўғул босқинчиларидан кўп жабр кўрган. Ҳозир ҳам Тошкентда ҳукмрон бўлиб олган чингизийлар Хўжандга хавф солиб турарди. Бунинг устига Андижон ҳам Аҳмад Танбалдай золимларнинг қўлига ўтган пайтда хўжандликлар Бобур каби темурий шаҳзодалар ҳимоясига эҳтиёж сезарди. Шунинг учун шаҳар доруғаси Бобурни олий даражада эъзозлаб, Сирдарё соҳилидаги улкан боғини икки ошиёнлик қасри билан унинг ихтиёрига берди.

Қосимбек Бобурга, унинг онаси ва эгачисига иккинчи ошиёндаги энг яхши хоналарни тайёрлатиб қўйди. Ўзи беку мулозимлар ва қўриқчи йигитлар билан биринчи қаватни эгаллади.

Ҳаммалари нарсаларини жойлаштириб тинчиганларидан сўнг иккинчи ошиёндаги катта танобий уйда Бобур онаси ва эгачиси билан яккама-якка қолиб, бошқалар олдида айтилмайдиган дарду аламларини тўкиб солдилар.

— Толеъ биздан юз ўгирди! — деди Бобур «уҳ» тортиб, — Танбалнинг ўн минг қўшини бор эмиш, ростми?

— Рост! Нобакорлар сизни «Самарқандда вафот этди», деб овоза тарқатдилар, — деди Қутлуғ Нигор хоним. — Беҳуш ётганингизни кўриб келган чопарни гувоҳ қилиб кўрсатиб, кўп одамни бунга ишонтирдилар. Шундан сўнг тарафдорларингиз маъюс бўлиб, Танбал билан Жаҳонгирга бўйин эгдилар.

— Қосимбек ҳам хато қилганки, мени беҳуш аҳволда кўрган навкарни Самарқандда тўхтатиб турмаган. Буни сир тутмоқ керак эди! Ҳозир бизнинг бир мингга етар-етмас навкаримиз қолди. Уларнинг ҳам кўпи водийдаги уйларига, аҳли оиласига талпинур, Хўжандда кўп туролмай тарқаб кетгай. Мен энди қайси куч билан Танбалга қарши борай? Бу не кўргуликки, бир варакай ҳам Самарқанддан, ҳам Андижондан маҳрум бўлдик! Икки мулк орасида муаллақ қолдик! Нажот йўқ! Атрофимиз зим-зиё. Қоронғулик! Боши берк кўча!!

Бобур жигарбандларига дил ёриб сўзлар экан, иложсизликдан кўнгли эзилиб, руҳи қийналар, кўзларига ёш қуйилиб келарди.

Яқиндагина оғир хасталикдан турган 16 ёшлик ўғлининг бунчалик эзилиб қийналишлари Қутлуғ Нигор хонимни изтиробга солди.

Хавотирланган она Бобурга таскин берадиган, унинг кўнглини кўтарадиган чора излай бошлади.

Шунда қизи Хонзода бегим ёрдамга келди:

— Онажон, Амирзодамни мамнун қиладиган ноёб бир совғамиз бор эди-ку!

— Қайси совға?

— Шахнишиннинг орқасидан топилган махфий сандиқ-чи?

— Ҳа, айтмоқчи!— Қутлуғ Нигор хоним ўғлига юзланиб, овозини сирли тарзда пасайтирди: — Бобуржон, сизга аталган буюк бир мерос топилди. Юринг, кўрсатай!

Қутлуғ Нигор хоним Бобурни ва қизини ўзи жойлашган нариги томондаги хонага бошлади. Бобур онаси билан ёнма-ён борар экан, унинг бўйи шу ўн ой ичида хийла ўсганини, Бобур тез улғайиб ўн олти ёшида девқомат, паҳлавон йигит бўлаётганини сезган Қутлуғ Нигор хоним яратганга ичида яна бир шукрона айтиб қўйди. Айвони Сирдарёга қараган баҳаво, кенг хонага кирдилар. Гиламлар, бекасам кўрпачалар тўшалган хонанинг тўрида силлиқ чарм қопланган сандиқ кўринди.

Қутлуғ Нигор хоним намоз ўқиган пайтидаги каби эзгу бир товуш билан секин:

— Бисмиллоҳу роҳману роҳийм! — дедида, сандиқни очди. Ундан нафис ипак матога ўралган олтин сопли қилични икки қўллаб олиб, ўғлига кўрсатди:

— Соҳибқирон Амир Темурнинг қиличлари!

Бобур қулоқларига ишонмай, кўзларини катта-катта очиб қиличга тикилди:

— Ростданми, а?

— Ёзувлари бор! Олинг, болам, ўқиб кўринг!

Қиличнинг қини енгил бир маъдан қотишмасидан қуйма қилиб ясалган, устидан олтин суви югуртирилган эди. Қинининг юз томонига иккита йирик яшил зумрад тоши қадалган, уларнинг оралиғида чиройли хаттотлик ҳарфлари билан битилган арабча ёзув бор эди.

Бобур қилични онасининг қўлидан икки қўллаб олди-да, ёзувини кўзлари олдига яқин келтириб ўқиди:

«Бизким, малики Турон, подшоҳи Туркистон Амир Темур Кўрагон фарзандимиз Мироншоҳ Мирзога Тўхтамиш билан муҳорабада кўрсатган жасорати учун ўз қиличларимиздан бирини инъом этдик».

Бобур бу қилич дастасига Амир Темурнинг қўли текканини, балки Соҳибқирон уни жангларда ишга солганини кўз олдига келтириб ҳаяжонланиб кетди. Тўхтамишхон ва бошқа чингизийлар билан қилинган даҳшатли жанглар хаёлида гавдаланди.

— Қиличнинг ўзида ҳам битик бор, — деди паст товуш билан Хонзода бегим.

Бобур қиличнинг олтин сопидан секин тортиб, уни бир қарича қинидан чиқарди. Шунда олмосдай ялтираган қисқа бир ёзув кўзига жилваланиб кўринди. Амир Темурнинг муҳридаги «Рости — русти», яъни «Куч — адолатдадир» деган сўзлар қиличнинг пўлатига қадама тарзида мустаҳкам қилиб битилган эди.

Бу қисқа сўзларни ўқиганда негадир Бобурнинг эти жимирлаб кетди, дилида қўзғалган кучли бир туғёндан энтикди, қиличдаги олмос ёзувни кўзларига суриб ўпди.

Қилич унча оғир эмас эди. Бобур уни белига таққанда атрофидаги ҳамма нарса кўзига боягидан бошқача — алланечук сокин ва салобатли кўринди.

— Онажон, сиз менга янги бир руҳ ато қилдингиз!

— Бобокалонингизнинг руҳи сизга мададкор бўлсин, ўғлим!

Бобур соҳибқирон ҳақида отасидан ҳам кўп мароқли ҳикоялар эшитганини эслади. Айниқса, Темурбекнинг суюкли ёш хотини Ўлжой Туркон оға билан энг оғир дамларда бирга бўлгани, гоҳо хотинини отига миндириб, ўзи қум саҳросида пиёда юрганлари ёш Бобурга кучли таъсир қилган эди.

Шуни биладиган Хонзода бегим инисига меҳри товланиб тикилди:

— Сизда ҳам соҳибқирон бобокалонингиздаги жўмардликнинг куртаклари бор, амирзодам! — деди. — Ўшдаги суҳбатларимиз ёдингиздами? Сиз мени Аҳмад Танбалнинг тажовузидан қутқарганингизни умрбод унутмагаймен! Бўлажак келинимиз Ойша бегимни сиз Самарқанддан ёғий асоратидан халос қилиб, бизга, хайрихоҳ Тошкентга кузатиб қўйибсиз. Бу ҳам бир жўмардлик эмасми? Етти ой қамал азобини тортган самарқандликларга ошлик тарқатибсиз, уруғлиғи қолмаган деҳқонларга баҳорда уруғлик келтириб берибсиз. Бу ҳаммаси — дилингизда адолат туйғуси кучли эканидан далолатдир. Белингиздаги қиличга соҳибқирон бобокалонингизнинг «Куч — адолатдадир» деган ҳикматлари бежиз битилмаган[1]. Аҳмад Танбал Андижонни алдамчилиқ билан эгаллади, сизни «ўлди» деб овоза тарқатди. Сиз соғ-саломат қайтганингизни одамлар ҳадемай билурлар, Танбалнинг ёлғони фош бўлур. Унинг золимлигидан ҳамма безор бўладиган кунлар келур!

— Ана ўшал кунлар келгунча сабрбардошли бўлинг, Бобуржон, — деди онаси. — Соҳибқирон бобонгиз мана шу Хўжандга ҳам неча бор келганлар, Сирдарёдан неча марта ўтганлар, вазият етилишини йиллар давомида кутганлар, ахийри адолат ғолиб чиққан кунларга етганлар. Сиз ҳам етурсиз, инонинг!

— Инондим, онажон! Ҳозир сизу бизнинг дилимиз адолатга ташнадир. Шоядки улуғ боболарнинг руҳий мадади билан бу ташналик қондирилса. Минбаъд мен доим Соҳибқирон бобокалонимиздан сабоқ олиб иш тутгаймен!

[1] Амир Темурнинг қиличи авлоддан-авлодга ўтиб, бобурийларга етиб борганиқ ҳинд олими Муни Лаълнинг Акбаршоҳ ҳақидаги китобида қайд этилган.

БОЛАЛАР БУРЧАГИ

ОЙ БИЛАН ҚУЁШ ТАНИШМИ?

Умримиз фарзандлар билан тўкис ва мукаммал. Оила мувозанатини улар асрайди. Зеро, гўдаклар жуда катта ва ҳеч ким қаршилик кўрсата олмайдиган КУЧдир. Уларнинг ҳеч бир сўзи, ҳеч бир ҳаракати изсиз кетмаслиги лозим. Негаки, болалар ҳамма нарсадан мантиқ ва яхшилик излайдилар. Илойим, фарзандларимизнинг топганлари тилло, сўзлари эса кўзимизга тўтиё бўлсин!

x x x

— Ая! 5 ёш 4 ёшга қараганда оғирроқ бўладиа?

— Билмадим.

— 5 ёш оғирроқ бўлади! Мен ҳам 5 ёшга қадам қўйганимдан бери оғирроқ бўлиб кетаяпман-ку!

x x x

— Ая! Оппоқ палос ҳам бўладими?

— Йўқ, қизим, оқ палос бўлмайди.

— Унда мен нимага тушимда оқ палос кўрдим?

x x x

— Ая! Шамол бизникида нима қилади? Қаранг, кирмоқчи бўлиб нуқул деразамизни туртаяпти.

x x x

— Ая, ой билан қуёшни таништириб қўйиш керак. Улар бир-бирини танимагани учун доим бошқа-бошқа юришади.

x x x

— Шимимни дазмоллаб бер.

— Ота, ҳар доим шимийизи аям дазмоллайди. Қаранг, сизни қанча катта қилиб қўйди. Энди ўзингиз ҳам дазмоллангда!..

x x x

— Қизим, опангнинг зирагини топиб берсанг, сенга тўртта шоколад берардим...

— Топиб бермасам, нечта шоколад берасиз?

x x x

— Қизим, овқатни ўнг қўл билан ейиш керак.

— Расмни ҳам ўнг қўл билан чизадими?

— Ҳа.

— Кўришганда ҳам ўнг қўл билан кўришадими?

— Албатта.

— Чап қўл нима қиладиа унда?

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА тайёрлади.

ТАЪЛИМ ВА ИСЛОҲОТ

ШАРҚНИНГ БЕБАҲО БОЙЛИГИ

Жамиятнинг янгиланиши, иттифоқнинг парчаланиши собиқ республикалар, шу жумладан, Ўзбекистоннинг мустақил давлат сифатида жаҳондаги давлатлар томонидан эътироф этилиши маданий, маърифий қадриятларга бўлган янгича муносабатларни жадаллаштирди.

Жаҳондаги кўпгина дорилфунунларда, коллежларда Ал Хоразмий, Аҳмад Фарғоний, Абу Наср Форобий, Абу Али ибн Сино, Абу Райҳон Беруний, Қозизода Румий, Улуғбек, Али Қушчи, Жомий, Алишер Навоий ва бошқа ўнлаб буюк мутафаккирларимизнинг бой фалсафий, ижтимоий, сиёсий, ахлоқий таълимотлари «Шарқ фалсафаси ёки Ислом фалсафаси» номи билан талабаларга ўргатилиб келаётган бир вақтда, олий илмгоҳларимизда «Шарқ халқлари фалсафаси», хусусан Марказий Осиё халқлари фалсафасига эътибор, бизнингча, ҳамон етарли эмас. Шўролар давридаги фалсафа сабоқлари дастурида фалсафа тарихига 4-6 соат ажратилар эди. Бу қисқа фурсатда ҳам Шарқ фалсафасига эътибор кам эди. Ўз тарихи, маданиятини билмаган, унга муҳаббат қўймаган киши бошқа халқларнинг тарихи, маданиятига қандай муносабатда бўлиши мумкин?

Хўш, шундай экан, ҳозирги замон фалсафаси қандай бўлиши лозим? Мустақил Ўзбекистоннинг истиқлолини мустаҳкамлаш, ёш авлоднинг она-Ватанга садоқатли бўлиши учун миллий қадриятларни авайлаб ўрганиш лозим. Шунинг учун анъанавий (систематик) фалсафани ўрганиш билан бирга университетларда, педагогик олий ўқув юртларида, коллежларда Шарқ ва Ғарб фалсафаси тарихини ўргатиш қаторида «Ватан фалсафаси», яъни Марказий Осиё халқларининг фалсафасини ўқитишга эътиборни кучайтиришимиз лозим. Умуман, фалсафа тарихини, хусусан Шарқ халқлари фалсафасини ва айниқса Марказий Осиё халқларининг ижтимоий-ахлоқий таълимотларини талабаларга ўргатишга кўнгилдагидек ёндошилмаяпти. Буни ўқитиш учун дарс соатларини қаердан топамиз, деган важ билан чекланиб қолмаслигимиз керак. Мисол учун, бундан беш йил муқаддам Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика институтида фалсафа тарихи ва мантиқ кафедрасининг очилиши ижобий воқеа бўлган эди. У республикамизда мантиқ фанини ўқитишга жазм қилиб, кафедра аъзоларининг фаол иштирокида мантиқдан ўқув қўлланмасини ҳам чоп эттириб, талабаларга тақдим қилди. Афсуски, ушбу кафедра фаолияти кўпга бормади.

Мустақил мамлакатимизда ги барча университетларда, педагогик олий ўқув юртларида, коллеж ва лицейларда Шарқ ва Ғарб халқлари фалсафа тарихи умумий курсларини ҳамда Марказий Осиё халқларининг фалсафасини, шунингдек, фанларнинг калити ҳисобланмиш мантиқ фани, Шарқ мантиқи тарихини ўргатадиган кафедраларни очиш шу куннинг талабидир.Яна бир қувончли томони,ўтган йили (1997-98 ўқув йилида) ТошДУ фалсафа факультетида «Жаҳон фалсафаси тарихи ва мантиқ» бўлимининг очилиши ва талабалар қабул қилиниши саъй-ҳаракатларимизнинг дастлабки қадами дейишимиз мумкин.

Ҳозирги кунда фалсафа тарихи, мантиқ ва айниқса, Шарқ халқлари фалсафаси ўқитила бошланди. Бу, албатта, таҳсинга сазовор иш. Лекин баъзи жойларда бу фанларни умуман мутахассис бўлмаган ўқитувчилар ўқитишмоқда. Бунинг учун ТошДУ қошидаги Олий педагогика малака ошириш институтида фалсафа тарихи, Шарқ фалсафаси ва мантиқ фанидан ўқитувчиларнинг малакасини ошириш курсларини очиш ҳамда ТошДУнинг фалсафа факультетига фалсафа тарихи ва мантиқ фанидан лекция ўқувчи ёш мутахассисларни стажировкага қабул қилиш ва иккинчи мутахассисликка ўқитиш айни муддао бўлур эди.

Энди юқорида номи қайд этилган фанларни қаерда, қандай ўргатишимиз керак, деган масалага келсак, бизнинг фикримизча, уларнинг соатлар миқдори ҳам турлича бўлмоғи лозим. Барча олий илмгоҳнинг гуманитар ва ижтимоий факультетларида ёки бўлимларида Шарқ фалсафаси 120 соатдан 72 соатгача, табиий факультетларда эса 54 соатдан 36 соатгача бўлган дастур асосида ўқитилса, айни муддао бўларди. Чунки ўқитиладиган бу фан деярли 30 асрлик даврни ўз ичига олади.

Маънавиятни мустаҳкамлаш учун меҳнат ва маблағни аяш келажакка эътиборсизликдан бошқа нарса эмас. Фалсафа фани, жумладан, Шарқ фалсафаси бисоти бойликлари маънавиятимизнинг бебаҳо бойликларидандир. Табиийки, биз буни қадрлашимиз керак.

С. ЙЎЛДОШЕВ,
фалсафа фанлари номзоди, доцент.

● Спорт ● *Спорт* ● Спорт ● Спорт ● ***Спорт*** ● Спорт ● Спорт ● *Спорт* ● Спорт

7-ЧЕМПИОНАТНИНГ БИРИНЧИ ҚАДАМИ

Мамлакатимиз футбол федерациясида олий лига командалари мураббийларининг 7-чемпионатимиз олдидан амалга оширилиши лозим бўлган ишлар бўйича йиғилиши ўтказилди. Йиғилиш мобайнида қуръа ташлаш орқали навбатдаги мавсумнинг 1- ва 2-турида учрашадиган командалар аниқланди. Шундай қилиб, 7-чемпионат (олий лига) ўйинлари 18 март куни бошланадиган бўлди. Шу куни «Навбаҳор» — «Пахтакор», «Косонсой« — МҲСК, «Зарафшон» — «Насаф», «Металлург» — «Дўстлик», «Хоразм» — «Трактор», «Сурхон» — «Нефтчи», «Сўғдиёна» — «Андижон»,«Бухоро» — «Темирйўлчи» командалари учрашади.

РАҲБАРЛАР ЎЗГАРДИ

Яқинда республика «Олимпия шон-шуҳрати» музейида Ўзбекистон теннис федерациясининг ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Унда республика Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир Махситов ҳамда бошқа мутасадди кишилар иштирок этди.

Йиғилишда теннис федерациясининг янги раҳбарлари сайланди. Ўзбекистон Миллий хавфсизлик хизмати раиси Рустам Иноятов федерация президенти этиб сайланди. «Тошуйжойқурилишинвест» корпорациясининг раиси Тоҳир Зокиров биринчи вице-президентликка тасдиқланди.

ЕВРОПА —2000

Футбол бўйича 2000 йилда бўлиб ўтадиган Европа чемпионати саралаш ўйинларига қуръа ташланди. Эътиборингизга гуруҳлар таркибини ҳавола этамиз:

1-гуруҳ
Италия, Белорусь, Уэлс, Швейцария, Дания.

2-гуруҳ
Норвегия, Словения, Латвия, Грузия, Греция, Албания.

3-гуруҳ
Германия, Молдова, Шимолий Ирландия, Финляндия, Туркия.

4-гуруҳ
Россия, Арманистон, Исландия, Украина, Франция, Андорро.

5-гуруҳ
Англия, Люксембург, Польша, Швеция, Болгария.

6-гуруҳ
Испания, Сан-Марино, Кипр, Исроил, Австрия.

7-гуруҳ
Руминия, Лихтенштейн, Венгрия, Словакия, Португалия, Озарбойжон.

8-гуруҳ
Югославия, Мальта, Македония, Ирландия, Хорватия.

9-гуруҳ
Шотландия, Фарер ороллари, Босния, Литва, Чехия, Эстония.

Эслатма: гуруҳ ғолиблари ҳамда энг яхши натижага эришган терма командалар тўғридан-тўғри Европа чемпионатининг финал босқичига йўлланма оладилар.

«Халқ сўзи» мухбири
Нормурод МУСОМОВ тайёрлади.

ФАРҒОНИЙХОНЛИК ДАРСЛАРИ

Ҳар бир фарғоналик буюк ҳамюртлари Аҳмад ал-Фарғонийнинг муборак тўйига ўзига хос совға билан бориш, ўтказилаётган тадбирларга муносиб ҳисса қўшиш тараддуди билан яшаб меҳнат қиляпти, десак муболаға бўлмайди. Фарғона вилоят халқ таълими бошқармаси ҳам ушбу анжуманга белгилаган тадбирларини изчил амалга оширишга киришди.

Энди Аҳмад ал-Фарғоний ҳаёти ва илмий фаолиятига бағишланган ўқув машғулотлари ўрта мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларида ўтказиладиган бўлди. Ҳар бир мактабда ўн соатлик ўқув машғулотлари факультатив дарслар ва тарбиявий соатлар билан бирга қўшиб ўтказилади. Айни кунларда мазкур машғулотларга аталган ўқув қўлланмаси мактабларга етказиб берилмоқда.

Фарғоналик ўқувчилар буюк бобокалонлари ҳаёти ва ижодига бағишланган фарғонийхонлик ўқишларини муштоқлик билан кутишмоқда.

Ўз.мухбиримиз.

Ўзбекистон-Россия-Белорусь
"БАХТСЕЛЬМАШ"
қўшма корхонаси
Россия-Белорусь давлатлари стандартлари асосида тайёрланган
ЛЕМЕХЛАРНИ
сотувга чиқаради.
Шунингдек, дон сеялкаларига узеллар ҳам таклиф этилади.
Тўлов олдиндан пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.
Алоқа учун телефонлар:
Тошкент ш. (3712) 55-29-44, 54-99-09.
Бахт ш. (3673) 56-47-94.

«ҚОДИРЖОН-БИЗНЕС»
фирмаси таклиф қилади:
2, 3, 4-қаторли КАРНИЗЛАР ва уларнинг жиҳозлари;
ПАРДАЛАР, ПОРТЬЕРЛАР, ТЎРПАРДАЛАР.
Буларнинг ҳаммасини қисқа вақт ичида бизнинг "ПАРДА" салонимизда танлаб олишингиз ва тикдиришингиз мумкин.
Интерьерларни бадиий безашда янгилик, деворларни шойи билан безатиш (шойилаш).
Ўзбекистон Республикасининг барча вилоятларидан буюртмалар қабул қиламиз ва маслаҳатлар берамиз.
Элтиб бериш, жойда йиғиш ҳамда маслаҳат бериш ишларини амалга оширамиз.
ЮҚОРИ СИФАТ, ОҚИЛОНА НАРХЛАР.
Тўлов шакли — турлича.
Бизнинг манзил: Тошкент шаҳри, Нукус кўчаси, Миробод бозори (илгариги "Госпитальный"), "Парда" салони, 2-қават.
Телефон: 78-32-48 (кеча-кундуз қўнғироқ қилишингиз мумкин)

ВРАЧЛАР УЧУН АХБОРОТ
ТИФЛОКС
Бактерияга қарши восита қуйидаги вазиятларда қўлланилади:
◆ ич терлама;
◆ септицемия;
◆ инфекция;
◆ сийдик-жинсий;
◆ суяклар, бўғинлар;
◆ қуйи нафас йўллари;
◆ тери, юмшоқ сирт;
◆ иммунитети сусайган беморни профилактика қилиш.
ДОЗА
5-7 кун давомида кунига 2 маҳал 1,2 ёки 3 таблетка

ХАЛҚ СЎЗИ • НАРОДНОЕ СЛОВО

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 0903, 33.805 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Иван РЕШАНОВ томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи муҳаррир — И. Худоёров.
Навбатчи — Ғ. Шермуҳаммад..
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди: 21.20 1 2 3 4 5 6